

JANDY NELSONOVÁ

DÁM TI SLUNCE

PŘÍBĚH DVOU ŽIVOTŮ

COO
BOO

DÁM
TI
SLUNCE

JANDY NELSONOVÁ

Přeložila Veronika Volhejnová

I'LL GIVE YOU THE SUN by Jandy Nelson

Copyright © 2014 by Jandy Nelson

Originally Published by Dial Books For Young Readers, USA

Used with the permission of Pippin Properties, Inc. through
Rights People, London.

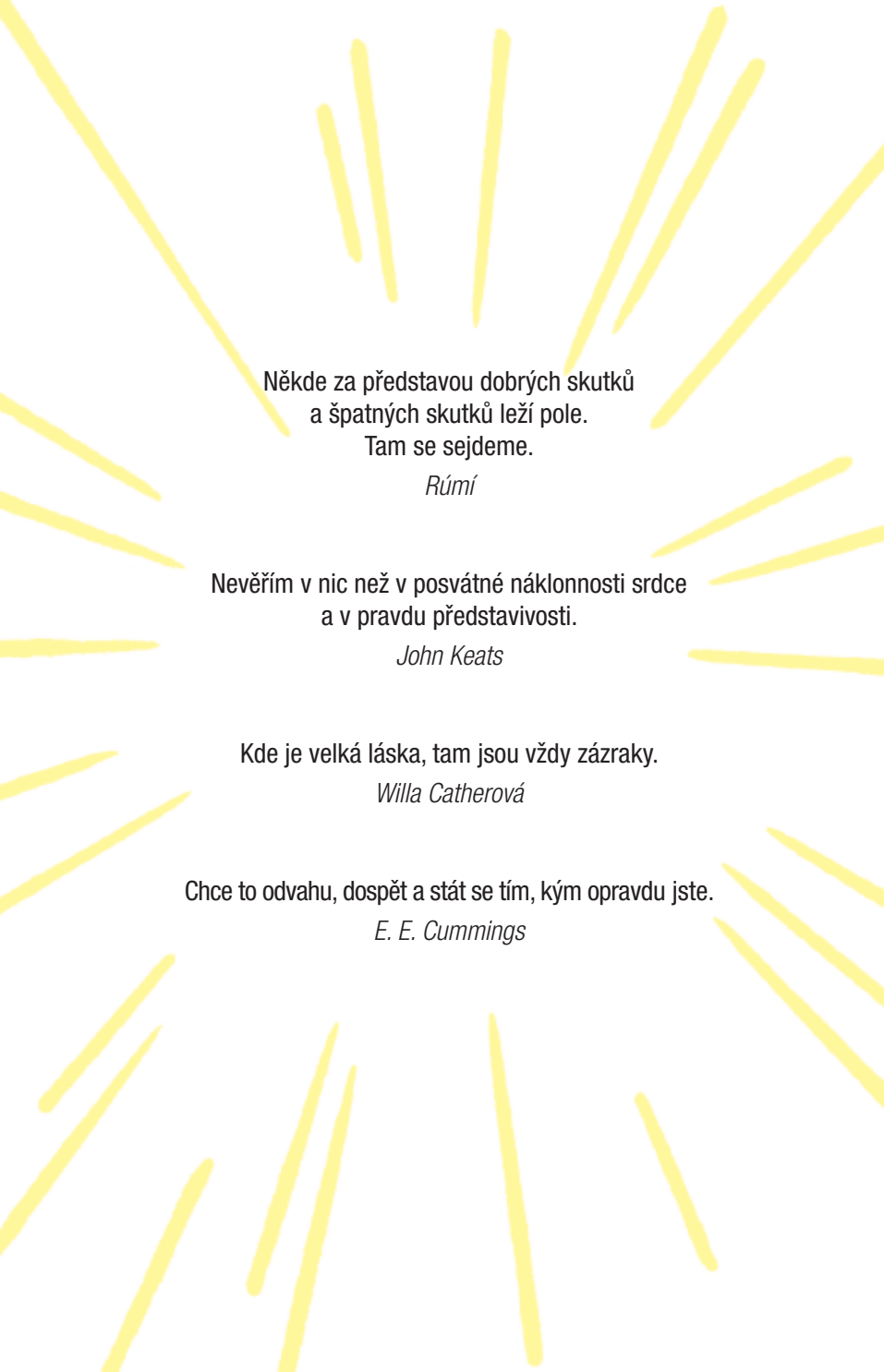
Translation © Veronika Volhejnová, 2016

ISBN 978-80-7544-055-6

Pro tátu a Carol

The background of the entire page is composed of numerous yellow brushstrokes of varying lengths and directions, radiating from the center, creating a sunburst or starburst effect.

Někde za představou dobrých skutků
a špatných skutků leží pole.
Tam se sejdeme.

Rúmí

Nevěřím v nic než v posvátné náklonnosti srdce
a v pravdu představivosti.

John Keats

Kde je velká láska, tam jsou vždy zázraky.

Willa Catherová

Chce to odvahu, dospět a stát se tím, kým opravdu jste.

E. E. Cummings

NEVIDITELNÉ MUZEUM

Noah

13 let

Všechno to začalo takhle.

Řítím se v panice mezi stromy, až se zem třese a vzduch div nerozžhaví, a v patách mám hlavní místní psychopaty Zephyra a Frye.

„Seš mrtvej, ty posero!“ řve Fry.

Pak mě Zephyr dohoní, zkroutí mi za záda jednu ruku, druhou ruku, Fry mi vytrhne skicák. Vrhnu se po něm, ale jsem bezruký, bezmocný. Pokouším se ze sevření vykrotit. Nejde to. Snažím se je mrknutím proměnit v můry. Nic. Pořád jsou to oni: asi tři metry vysokí idioti z desátého ročníku, kteří jen tak pro zábavu házejí z útesů živé třináctileté kluky, jako jsem já.

Zephyr mě drží zezadu pod krkem a na zádech cítím jeho vzdouvající se hrud'. Koupeme se v potu. Fry začne listovat skicákem. „Tak cos to kreslil, Bublino?“ Představuju si, jak ho přejíždí nákladák. Ukáže jednu stránku. „Hele, Zephe, koukni na ty nahý chlapy.“

Krev v těle mi přestane obíhat.

„To nejsou chlapi, to je *David*,“ vypravím ze sebe a modlím se, abych nemluvil, jako když píská křeček, a aby Fry neanalizoval ty dnešní kresby, co jsem udělal, když jsem je špehoval. Jsou na nich oni dva, jak vylézají z vody, nemají na

sobě neopren, vlastně na sobě nemají vůbec nic, lesknou se a – ehm – drží se za ruce. Dalo by se tomu říkat umělecká licence. Takže si budou myslet... prostě mě zabijou ještě dřív, než mě chtějí zabít, tak to dopadne. Svět začne dělat kotrmelce. Spustím kulometnou palbu slov: „David, chápeš? Michelangelo? Slyšels o něm někdy?“ Nebudu fňukat jako vždyc-ky. *Chovej se jako tvrďák a budeš tvrďák*, jak mi pořád a pořád a pořád opakuje táta – jako bych byl nějaký rozbitý deštník.

„Jo, slyšel jsem o něm,“ řekne tou velikou vyvalenou pusou, co se lepí k ostatní velikým vyvaleným rysům pod největším čelem na světě, takže by si ho člověk snadno spletl s hrochem. Vyrve tu stránku ze skicáku. „Slyšel jsem, že byl *teplouš*.“

Mimochodem Michelangelo opravdu *byl gay* – máma o tom napsala celou knížku – ale to Fry nemůže vědět. On říká *teplouš* každému. Nebo taky *buzna* a *posera*.

A mně *buzna* a *posera* a *Bublina*.

Zephyr se zasměje temným, démonickým smíchem. Cítím ty vibrace v celém těle.

Fry ukáže další skicu. Zase David. Spodní polovina. Detailní studie. Je ze mě kus ledu.

Už se oba chechtají. Rozléhá se to v celém lese. Smějí se i ptáci.

Znova se pokusím vykrotit se, abych mohl Fryovi skicák vyškubnout, ale Zephyr mě sevře o to pevněji. Mělo by se mu spíš říkat Thor. Jednou paží mě škrtí, druhou mě drží přes prsa jako pás v autě. Je do půl těla nahý, protože byl na pláži, a teplo z jeho těla mi proniká tričkem. Kokosová vůně jeho opalovacího krému mi plní nos i celou hlavu – a taky silná vůně oceánu, jako by ho vlekl na zádech... Zephyr, jak za sebou vleče příboj jako deku, to by bylo dobré, to by bylo ono (PORTRÉT: *Chlapec, který odnesl na zádech moře*) – ale teď

ne, Noahu, teď fakt není vhodná chvíle tohohle kreténa v duchu malovat. Vzpamatuju se, olíznu si slané rty a připomenu si, že za chvílku umřu.

Zephyr má dlouhé vlasy plné chaluh a z nich mi na krk a ramena kape voda. Všimnu si, že dýcháme stejně, těžké, velké nádechy. Pokusím se ten společný rytmus zrušit. Pokusím se zrušit gravitační zákon a vznést se. Nedokážu ani jedno. Nemůžu dělat nic. Vítr škube kusy mých kreseb Fryovi z rukou hned, jak je jednu po druhém vytrhává. Jsou to většinou rodinné portréty. Vyrve jeden, na kterém jsme Jude a já, a odtrhne mě z něj.

Sleduju, jak mě odnáší vítr.

Sleduju, jak se víc a víc blíží ke kresbám, kvůli kterým mě ti dva zavraždí.

Slyším v uších tepat krev.

Ale Zephyr pak křikne: „Nervi to, Fryi. Jeho ségra říká, že je dobrej.“ To protože se mu líbí Jude? Tu už teď mají rádi skoro všichni, protože umí surfovat líp než oni, skáče z útesů a ničeho se nebojí, dokonce ani bílých žraloků nebo táty. A taky kvůli vlasům – když jsem je kreslil, spotřeboval jsem všechnu žlutou. Jsou asi sto kilometrů dlouhé a celá severní Kalifornie aby se bála, že se do nich zaplete, zvláště malé děti a pudli a teď ještě pitomí surfaři.

A pak taky má prsa, co jí dodali expres do druhého dne, přísahám.

Je to neuvěřitelné, ale Fry Zephyra poslechne a blok zahodí.

Z něj teď na mě kouká Jude, rozzářená, vědoucí. *Díky*, řeknu jí v duchu. Pořád mě zachraňuje, což je obvykle trapas, teď ale ne. Tohle byla jen spravedlnost.

(PORTRÉT, AUTOPORTRÉT: *Dvojčata: Noah kouká do zrcadla, Jude z něj*)

„Víš, co teď s tebou uděláme, vid?“ zasípá mi Zephyr do ucha, už zase ve svém obvyklém vražedném módu. V jeho dechu je ho příliš mnoho. Je ho příliš mnoho kolem mě.

„Prosím vás, kluci,“ škemrám.

„Prosím vás, kluci,“ vysmívá se Fry kvičivým, holčičím hlasem.

Zvedá se mi žaludek. Dávlova skála, druhý nejvyšší skok na útesu, ze kterého mě chtějí shodit, se tak nejmenuje náhodou. Dole jsou ostré kameny a hnusný vír, který stáhne mrtvolu někam do podsvětí.

Znovu se pokusím Zephyrovi vykrotit. A ještě jednou.

„Vem ho za nohy, Fry!“

Fryovy asi tři hroší tuny se mi vrhnou po kotnících. Je mi líto, ale tohle se neděje. Prostě ne. Nesnáším vodu, protože mi pokaždé hrozí, že mě utopí a odnese mě do Asie. A lebku potřebuju vcelku. Kdybych si ji rozbil, bylo by to jako vzít bouřací kouli na nějaké tajné muzeum dřív, než se někdo stačil vůbec podívat, co je uvnitř.

A tak začnu růst. A rostu a rostu, až hlavou málem nabourám mraky. Pak napočítám do tří a *nepřičetně se rozzuřím*. V duchu děkuju tátovi za všechny ty lekce zápasu, ke kterým mě nutil u nás na terase, na ty rvačky na život a na smrt, při kterých on mohl používat jen jednu ruku a já všechno, co jsem chtěl, a přesto mě dokázal přeprat, protože měří asi deset metrů a vypadá, jako kdyby z částí jeho těla původně chtěli sestavit kamion.

Ale já jsem jeho syn, jeho *gargantuovský* syn. Jsem vířící bojovný Goliáš, tajfun v lidské kůži, a kroutím se a házím sebou a pokouším se vytrhnout, a oni se mě snaží znova strhnout na zem, smějí se a říkají věci jako „hele, ono se nám to zbláznilo“. A mám dojem, že v Zephyrově hlase dokonce zaslechnu něco jako obdiv, když říká: „Já ho neudržím, on je jak úhoř,“ a o to víc se peru – úhoře miluju, jsou električ-

tí – a představuju si sám sebe jako vedení pod proudem, nabité svou vlastní soukromou elektřinou, mrskám sebou tam a zpátky, cítím, jak se jejich těla ovíjejí kolem mého, teplá a kluzká, oba mě znovu a znovu tisknou k zemi, ale já se jim vždycky vysmeknu, všechny naše končetiny jsou teď propletené a Zephyrova hlava se mi tiskne na prsa. Fry je za mnou a připadá mi, že má asi tisíc rukou, a všechno teď už je jen pohyb a zmatek a já se v něm ztrácím, ztrácím, ztrácím, když začínám tušit... když si uvědomím, že mi stojí, nadpřirozeně tvrdě mi stojí, a že se jím tisknu Zephyrovi na břicho... Projede mnou absolutní hrůza. Honem si vybavuju ten nejpříšernější a nejkrvavější masakr mačetau – svůj neúčinnější prostředek proti tvrdolínům – ale už je pozdě. Zephyr na chvíli uhne a pak ode mě odskočí. „No do...“

Fry se překulí na kolena. „Co se děje?“ zasípá směrem k Zephyrovi.

Odkutálím se a skončím vsedě s koleny přitáženými k hrudi. Bojím se vstát, protože bych nejspíš vstával se stanem, takže se ze všech sil soustředím na to, abych nebrečel. Zvedá se mi žaludek. Ty děsné pocity se zavrtávají do každého koutku mého těla. Tohle je určitě můj poslední nádech. A i když mě nezabijou hned tady na místě, do večera bude celé okolí vědět, co se stalo. To už můžu rovnou spolknout zapálenou dynamitovou patronu a skočit z Ďáblovy skály sám. Je to horší, mnohem horší, než kdyby viděli nějaké pitomé kresby.

(AUTOPORTRÉT: *Pohřeb v lese*)

Ale Zephyr neříká nic, jen tam stojí a vypadá úplně stejně jako vždycky, to jest jako Viking, až na to, že mlčí a tváří se divně. Proč?

Copak jsem ho telepaticky znehybnil?

Ne. Ukáže směrem k oceánu a řekne Fryovi: „Kašlem na něj. Koukni, slušný vlny. Jdem!“

Mě pro změnu zalije obrovská vlna úlevy. Je možné, že to necítil? Ne, není – byl jsem tvrdý jako ocel a on ode mě odskočil totálně vyvedený z míry. Vlastně pořád ještě je. Tak proč teď nejsem teploušposerabublina? Je to proto, že se mu líbí Jude?

Fry si zatřepe prstem v uchu a prohlásí: „Ty voe, tady fakt někomu houká v kouli.“ Ke mně pak dodá: „Si nemysli, že to tím končí.“ Tlapou naznačí pád z Ďáblovy skály.

Je po všem. Vracejí se na pláž.

Než si to v těch svých neandertálských mozcích stihnou rozmyslet, seberu skicák, strčím ho pod paži a bez ohlížení nasadím závodní tempo chůze mezi stromy, jako by se mi vůbec netřásl srdce, jako bych neměl oči plné slz, jako bych si nepřipadal jako znovuzrozený.

Když jsem mimo dohled, změním se v geparda – ti umějí zrychlit z nuly na sto za čtyři vteřiny a já v podstatě taky. V celém sedmém ročníku jsem čtvrtý nejrychlejší. Dokážu rozepnout vzduch a schovat se v něm, a taky to udělám, dokud nejsem dost daleko od nich i od toho, co se stalo. Aspoň že nejsem jepice. Samečci jepic mají dva ptáky, ti to mají ještě horší. Já mám dost starostí s jedním. Už takhle jsem kvůli němu strávil půl života ve sprše a myslel na věci, na které nemůžu přestat myslet, ať se snažím, jak se snažím, protože na ně fakt myslím hodně, hodně rád. Vážně.

U potoka chvíli skáču po kamenech, dokud nenajdu dobrou jeskyni, kde bych příštích tak sto let mohl sledovat, jak v proudu plave slunce. Měl by existovat nějaký roh nebo gong, kterým by se dal probudit Bůh. Protože bych s ním fakt rád prohodil pár slov. Konkrétně těchhle pět slov:

CO TO MĚLO KRUCI ZNAMENAT?!

Po nějaké době, když jako obvykle nedostanu odpověď, vytáhnou ze zadní kapsy uhly. Kupodivu celou tu hrůzu přežily

beze škody. Sednu si a otevřu skicák. Začerním celou jednu prázdnou stránku, pak další a ještě další. Tisknu uhly tak moc, že jeden po druhém lámu, a každý kousek spotřebuju až na úplný špaček, až se zdá, že ta čern se na stránku přenáší z mých prstů, ze mě. Vyplním tak celý zbytek bloku. Trvá to hodiny.

(SÉRIE: *Chlapec v krabici tmy*)

Příští den u večere máma prohlásí, že odpoledne s ní jela autem babička Sweetwineová a že mně a Jude něco vzkazuje.

Jenže babička je mrtvá.

„No konečně!“ vykřikne Jude a prudce se narovná. „Slíbila mi to!“

Těsně předtím, než babička před třemi měsíci umřela ve spánku, slíbila Jude, že když ji bude hodně potřebovat, bude hned u ní. Ségra byla její oblíbenkyně.

Máma se na Jude usměje a položí ruce na stůl. I já položím ruce na stůl, pak si uvědomím, že mámu zrcadlím, a schovám ruce v klíně. Máma je nakažlivá.

A taky je odjinud – někteří lidé prostě nejsou odsud a ona k nim patří. Důkazy o tom sbírám už roky. Víc později.

Ale teď: Máma je celá rozzářená a úplně se třpytí, jak si chystá scénu vyprávěním o tom, že nejdřív začalo auto vonět babiččíným parfémem: „Pamatujete se, jak vždycky nejdřív vešla její vůně a pak teprve ona?“ Máma se teatrálně nadýchne, jako kdyby se kuchyně plnila babiččinou silnou květinnou vůní. Já se teatrálně nadýchnu. Jude se teatrálně nadýchne. Celá severní Kalifornie se teatrálně nadýchne.

Až na tátu. Ten si odkašle.

On tomu nevěří. Protože je artyčok. To o něm říkala jeho vlastní matka, babička Sweetwineová, která nikdy nechápala, jak mohla porodit a vychovat někoho tak přízemního. Já to nechápu taky.

A nejen že je přízemní, ale navíc studuje *parazity*. Další komentář netřeba.

Podívám se na něj. Je opálený a svalnatý jako člen pobřežní hlídky, zuby – a taky normalitou – by mohl ve tmě svítit. Znova ve mně hrkne. Co by se stalo, kdyby to věděl?

Zephyr zatím nikomu neřekl ani slovo. Nejspíš to nevíte, protože jsem asi jediný na světě, kdo to ví, ale *dork* – jo, *dork*, ta nadávka, jako mimoň, trouba, idiot, možná jste to už taky o někom řekli – je oficiální pojmenování pro velrybí penis. A plejtvák obrovský má ten *dork* dva a půl metru dlouhý. Opakuju: DVA A PŮL METRU DLOOOOOUHÝ! Už víte, jak jsem se cítil od té chvíle, co se to včera stalo?

(AUTOPORTRÉT: *Betonový dork*)

Jo.

Občas si ale myslím, že to táta tuší. Občas si myslím, že to tuší i topinkovač.

Jude mě pod stolem šfouchne do nohy, aby odpoutala mou pozornost od slánky, kterou, jak si dodatečně uvědomím, už chvíli probodávám pohledem. Pokývne směrem k mámě, která teď má zavřené oči a ruce zkřížené na srdci. A pak k tátovi, který na mámu kouká, jako by jí obočí samo slezlo až na bradu. Vykulíme na sebe oči. Kousnu se do tváře, abych se nesmál. Jude taky – my dva máme nejspíš společný vypínač na smích. Pod stolem k sobě tiskneme chodidla.

(RODINNÝ PORTRÉT: *Máma při večeři komunikuje s mrtvými*)

„No?“ pobídne ji Jude. „Tak co vzkazuje?“

Máma otevře oči, mrkne na nás, pak je zase zavře a zpěvavým hlasem pokračuje v seanci. „Takže jsem vdechla tu květinovou vůni a objevilo se takové chvění...“ Mává rukama jako šátky, aby z toho vytěžila co nejvíc. Proto taky už tolikrát získala titul profesora roku – každý v tom jejím filmu chce hrát

s ní. Nakloníme se k ní, abychom nepřišli o vzkaz shůry, ale pak se do toho vloží táta a zasype ten okamžik celým nákladem nudy.

On nikdy profesorem roku nebyl. Ani jednou. Další komentář netřeba.

„Je důležité dětem zdůraznit, že to všechno je metafora, miláčku,“ řekne a narovná se, až prorazí hlavou strop. Na většině mých kreseb je tak veliký, že se mi na papír nevejde a obvykle vynechávám hlavu.

Máma zvedne oči a pobavený výraz jí zmizí z tváře. „Jenže ona to není metafora, Benjamine.“ Kdysi jí táta uměl rozzářit oči; teď už máma spíš skřípe zuby, nevím proč. „Myslela jsem naprosto doslova,“ řekne/ucedí, „že naše jedinečná babička Sweetwineová, tři měsíce mrtvá, seděla vedle mě v autě a viděla jsem ji jako teď vás.“ Usměje se na Jude. „Měla na sobě jedny ty svoje Rozevláté šaty a vypadala *fantasticky*.“ Rozevláté šaty, to byla značka oblečení, které babička navrhovala.

„Fakt? Které? Ty modré?“ Jude tu otázku položí tak, až mě bodne u srdce.

„Ne, ty s těmi malými oranžovými kytičkami.“

„No jasně,“ kývne Jude. „Ty jsou pro ducha skvělé. Mluvily jsme o tom, jaké oblečení si pro záhrobní život vybere.“

Napadne mě, jestli si to máma všechno jen nevymýšlí, protože Jude babička pořád hrozně chybí. Ke konci se od její postele skoro nehnu. To poslední ráno je máma našla spolu – jedna spala, druhá byla mrtvá a držely se za ruce. Mně osobně z té představy kapku naskakuje husí kůže, nechal jsem si to ale pro sebe. „No...?“ pozvedne Jude obočí. „Tak co vzkazuje?“

„Víte vy, co bych rád?“ vnutí se znova našťavaně do rozhovoru táta, takže se snad nikdy nedozvíme, jak ten vzkaz ze záhrobí zní. „Vážně bych rád, abychom konečně tuhle Ěru ab-

surdit ukončili.“ Už je to tu zas. Éra absurdit, tak táta označuje dobu od chvíle, kdy se k nám babička nastěhovala. Táta, „muž vědy“, nás varoval, ať ty pověřivé žvásty, co jeho matka šíří, bereme *cum grano salis*, což, jak nám vzápětí přeložil, znamená „se zrnkem soli“ čili s rezervou. Babička naopak říkala, ať toho jejího artyčoka, míněno syna, neposloucháme, ta zrnka ať posbíráme a hodíme přes levé rameno, abychom oslepili ďábla.

Pak vytáhla svou „bibli“ – obrovskou, v kůži vázanou knihu plnou nejrůznějších bláznivých nápadů (to jest žvástů) – a začala hlásat evangelium. Hlavně Jude.

Táta zvedne z talíře kus pizzy. Přes kraj stéká sýr. Podívá se na mě. „A co tohle, Noahu, hm? Komu se trochu ulevilo, že nemáme k večeři babiččino maso dušené na trvalém štěstí?“

Mlčím. Smůla, tati. Já pizzu *miluju* – dalo by se to říct asi takhle: I když zrovna jím pizzu, tak si přeju, abych jedl pizzu – ale na tátovu stranu se přidávat nebudu, i kdyby na ní stál třeba Michelangelo. On a já spolu nevycházíme, ačkoli on na to občas zapomíná. Já ne. Když slyším ten jeho dunivý hlas, jak na mě volá, abych šel koukat na americký fotbal nebo na nějaký film, kde všechno vyletuje do povětří, nebo poslouchat jazz, což je muzika, při které mám pocit, že mám tělo naruby, vždycky vyskočím u sebe v pokoji z okna a uteču do lesa.

Občas, když nikdo není doma, jdu k tátovi do pracovny a lámu mu tužky. Při jednom obzvlášť nechutném kázání k Noahovi alias rozbitému deštníku se zasmál a řekl, že kdyby Jude nebyla moje dvojče, byl by si jistý, že jsem výsledek partenogeneze (vyhledal jsem si to: početí bez otce). Tu noc, když všichni spali, jsem se vplížil do garáže a obešel jsem mu auto s klíčem.

Občas, když lidi kreslím, vidím jejich duše, a tak vím tohle: Máma má místo duše obrovskou slunečnici, že jí skoro už

nezbývá místo na orgány. Jude a já máme jednu duši dohromady a musíme se o ni dělit; je to strom s hořícími listy. A tátova duše je talíř červů.

„Ty myslíš, že tě babička zrovna neslyšela urážet její kuchyni?“ rýpne si Jude.

„Tím si můžeš být jistá, že neslyšela,“ odsekne táta a zahryzne se do pizzy. Pusa se mu leskne mastnotou.

Jude vstane. Kolem celé hlavy jí visí vlasy jako rampouchy světla. „Mně tvoje jídlo vždycky hrozně chutnalo, babi.“

Máma jí stiskne ruku a ke stropu pak řekne: „Mně taky, Cassandro.“

Jude se usměje málem celým tělem.

Táta si přitiskne ukazovák ke spánku a předstírá, že se zastřelil.

Máma se zamračí – s tímhle výrazem vypadá asi stiletá. „Otevřete se záhadám, profesore,“ prohlásí. Tohle tátovi říká odjakživa, ale dřív to znělo jinak. Dřív to bylo, jako by mu otvírala dveře, kterými může projít, ne jako by mu je zabouchla před nosem.

„Já jsem se se záhadou oženil, profesorko,“ odpoví on jako vždycky. Dřív to ale znělo jako kompliment.

Jíme pizzu. Veselé to není. Máminy a tátovy myšlenky barví vzduch načerno. Poslouchám vlastní žvýkání a Jude znova pod stolem najde nohou moje chodidlo. Oplatím jí to.

„Tak co ta zpráva od babičky,“ zeptá se s doufajícím úsměvem do té napjaté atmosféry.

Táta se na ni podívá a pohled mu změkne. On má taky radši Jude. Máma žádného oblíbence nemá, což znamená, že to postavení je ještě volné.

„Jak jsem říkala.“ Tentokrát máma mluví svým normálním hlasem, chraplavým, jako by na člověka mluvila jeskyně. „Jela jsem dneska odpoledne kolem IVU, kolem té výtvarné

střední školy, a babička ke mně přisedla a upozornila mě, že ta by se absolutně skvěle hodila pro vás dva.“ Zavrtí hlavou, rozjasní obličej a už zas vypadá na svůj normální věk „A je to pravda. Vůbec nechápu, jak to, že mě to nikdy předtím nenapadlo. Pořád se mi vrací ten citát od Picassa: „Každé dítě je umělec. Problém je v tom, jak zůstat umělcem, i když člověk vyrostl.“ Zubí se jako šílenec – občas se tak tváří v muzeu a já mám vždycky strach, jestli ji nenapadne začít krást obrazy. „Ale tohle. To je životní šance! Nechci, aby vám udupali ducha jako...“ Nedokončí, prohrábne si vlasy rukou – černé a bujně jako moje – a obrátí se k tátovi. „Vážně chci, aby tam šli, Benjamine. Bude to drahé, ale taková příle...“

„To je všechno?“ skočí jí do řeči Jude. „Víc babička neříkala? Tohle je ten vzkaz *ze záhrobí*? O nějaký škole?“ Vypadá, že se už brzo rozbere.

Já ne. Výtvarná škola? Nikdy jsem si nepředstavoval něco takového, nenapadlo mě ani ve snu, že nepůjdu na Rooseveltovu, na tu Střední pitomou, jako všichni ostatní. Jsem si skoro jistý, že se mi v těle zrovna rozzářila krev.

(AUTOPORTRÉT: *V mé hrudi se dokořán rozlétne okno*)

Máma už má zas ten šílený výraz. „Ne jen tak o nějaké škole, Jude. O škole, kvůli které budete čtyři roky každé ráno nahlas křičet nadšením. Co, nechcete křičet nadšením, vy dva?“

„Křičet co?“ zeptá se Jude.

Táta se tomu tiše, jedovatě zachechtá. „Já nevím, Di,“ řekne. „Je to hrozně jednostranně zaměřené. Ty zapomínáš, že pro nás ostatní je umění jenom umění, ne náboženství.“ Máma mu zabodne nůž do břicha a otočí jím. Táta si toho ani nevšimne a pokračuje: „A krom toho jsou teprve v sedmé třídě. Střední škola je ještě daleko.“

„Já tam chci!“ vyrazím ze sebe. „Já nechci mít udupanýho ducha!“ Uvědomím si, že jsou to první slova, která jsem za ce-

lou večeri řekl jinak než v duchu. Máma se na mě zářivě usměje. Táta jí to nesmí rozmluvit. Tam určitě nejsou žádní surfidioti. Nejspíš jenom lidi, co jim září krev. Jenom revolucionáři. Máma vysvětluje tátovi: „Příprava jim bude trvat rok. Je to jedna z nejlepších výtvarných škol v zemi a taky po akademické stránce je špičková, takže tam není žádný problém. A máme ji za rohem!“ Její nadšení mě nabudí ještě víc. „Už brzo možná začnu mávat pažemi. „Dostat se tam je hodně těžké. Ale vy dva na to máte. Jste nadaní a spoustu toho už víte.“ Usměje se na nás tak pyšně, že to vypadá, jako by nad stolem vyšlo slunce. Je to pravda. Jiné děti mají obrázkové knížky, my měli knihy o umění. „Hned tenhle víkend začneme chodit do galerií a muzeí. Bude to skvělé. Můžete spolu soutěžit v kreslení.“

Jude se pozvracela přes celý stůl, ale toho modře světélkujícího blitíčka si všimnu jenom já. Kreslit docela umí, ale pro mě je to jiné. Pro mě přestala škola připomínat každodenní osmihodinovou operaci žaludku, když jsem si uvědomil, že všichni stojí víc o to, abych je kreslil, než aby si se mnou popovídali nebo mi rozbili hlavu. Jenže Jude nikdy nikdo hlavu rozbít nechtěl. Je rozzářená, zábavná a normální – žádný revolucionář – a povídá si s každým. Já si povídám se sebou. A taky s Jude, samozřejmě, i když to většinou beze slov, protože tak to děláme. A s mámou, protože ta je odjinud. (Jen stručně ty důkazy: Zatím neprošla zdí, nenadzvedla myšlenkami dům, nezastavila čas ani nic podobně šíleného, ale občas se to pozná. Třeba nedávno jednou ráno seděla venku na terase a pila čaj, a když jsem přišel blíž, zjistil jsem, že se vznáší ve vzduchu. Nebo mi to tak aspoň připadalo. A to hlavní: Nemá rodiče. Je nalezenec! Jako miminko ji někdo odložil v jednom kostele v Renu, to je v Nevadě. Jasně? *Oni* ji tam odložili.) Jo, a taky ještě mluvím s Rošťákem odvedle, což je sice popravdě řečeno kůň, no ale i tak.

Proto ta Bublina.

Vlastně si většinou připadám jako rukojmí.

Táta se opře lokty o stůl. „Dianno, přibrzdi trochu. Já si myslím, že to všechno je hlavně projekce. Staré sny mají dlouhé...“

Máma ho nenechá domluvit. Zubama už skoro skřípe. Vypadá, jako by se ze všech sil pokoušela nepustit ven celý slovník nadávek, nebo možná jadernou válku. „NoahJude, vezměte si talíře a odneste si je k televizi. Potřebuju si promluvit s vaším otcem.“

Nepohneme se.

„NoahJude, hned teď.“

„Jude, Noahu,“ přidá se táta.

Popadnu talíř a vypadnu těsně v patách Jude. Natáhne za sebe ruku a já ji chytím. V té chvíli si uvědomím, že je oblečená pestře jako korálová rybička. Babička ji naučila šít si na sebe. A hele! Slyším otevřeným oknem papouška jménem Prorok, kterého si nedávno pořídili sousedi, křičet: „Kde je kruci Ralph?“ Je to to jediné, co křičí, ale křičí to čtyřicet hodin denně. „Kde je kruci Ralph?“ Nikdo neví, ani kdo to ten Ralph je, natož kde je.

„Zatracenej papoušek pitomej!“ zařve táta tak nahlas, že nám to odfoukne vlasy.

„On to tak nemyslí,“ ujistím Proroka v duchu, a až teprve pak si uvědomím, že jsem to řekl nahlas. Občas mi slova vyskakují z pusy jako ropuchy. Začnu tátovi vysvětlovat, že jsem mluvil na papouška, ale nechám toho, protože si uvědomím, že to by se mu asi taky nelíbilo, a tak místo toho vydám divný mečivý zvuk, takže se všichni krom Jude na mě divně kouknou. Vrhne se ke dveřím.

Za chvíli už sedíme na pohovce. Televizi nepustíme, abychom je slyšeli, ale oni vztekle šeptají, takže stejně neví-

me nic. Rozdělím se Jude o pizzu napůl, protože ona si talíř s sebou vzít zapoměla. Pak řekne: „Já myslela, že nám babička řekne něco úžasného. Třeba že v nebi je oceán nebo tak.“

Rozvalím se na pohovku. Uleví se mi, když jsem jenom s Jude. Nikdy si nepřipadám jako rukojmí, když jsme my dva spolu sami. „No jasně že je, docela určitě tam je oceán, jenže je fialový, písek je modrý a nebe děsně zelený.“

Usměje se, chvílku přemýšlí a pak pokračuje: „A když je někdo unavený, tak zaleze do svojí kytky a spí. Přes den všichni mluví v barvách místo ve zvucích. Je tam úplně ticho.“ Závře oči a pomalu dodá: „A když se lidi zamilují, tak začnou hořet.“ Tohle Jude baví – a babička to měla taky ráda. Hrávali jsme to s ní, když jsme byli malí. „Vezměte mě někam, děti,“ říkávala. Nebo taky: „Pojďte odsud někam vypadnout!“

Když Jude otevře oči, všechno kouzlo jí z tváře zmizí. Povzdechne.

„Co je?“ zeptám se.

„Já do té školy nejdu. Tam chodí akorát ujetý.“

„Ujetý?“

„Jo, ujetý cvoci. Instituce pro vopravdu ujetý se tomu říká.“

Proboha, proboha, díky, babi. Táta musí ustoupit. Já tam musím jít. Úplně ujetý lidi, co malují! Jsem tak šťastný, že mám dojem, jako bych někde vevnitř v sobě skákal na trampolíně.

Jude ne. Ta je celá zachmuřená. Abych ji potěšil, řeknu: „Třeba babička viděla tvoje létající ženy, a proto nás tam posílá.“ Ty Jude dělá z mokrého písku kousek odtud v jedné jeskyni. A dělá je taky z bramborové kaše a tátova holicího krému a vůbec ze všeho, když si myslí, že ji nikdo nevidí. Z útesu jsem na ni koukal, jak dělá ty větší pískové verze, a vím, že se snaží mluvit s babičkou. Vždycky poznám, co si Jude myslí. Ona do mojí hlavy ale tak snadno nevidí, protože já mám okenice a zavírám je, když musím. Třeba v poslední době.

(AUTOPORTRÉT: *Chlapec, který se schovává v chlapci, který se schovává v chlapci*)

„Ty podle mě nejsou umění. To je...“ Nedořekne. „Je to kvůli tobě, Noahu. A měl bys za mnou přestat chodit na pláž. Co kdybych se s někým líbala?“

„A s kým?“ Jsem jen o dvě hodiny třicet sedm minut mladší než Jude, ale stejně si vedle ní vždycky připadám jako mladší bráška. A nesnáším to. „S kým by ses měla líbat? Už ses s někým líbala?“

„Řeknu ti to, když ty řekneš, co se stalo včera. Víím, že něco jo, proto jsme dneska nemohli jít do školy jako normálně.“ Nechtěl jsem vidět Zephyra ani Frye. A střední škola je vedle základky. Už je nechci nikdy v životě vidět. Jude mi sáhne na ruku. „Jestli ti někdo něco provedl nebo řekl, tak mi to pověz.“

Pokouší se mi dostat do hlavy, a tak zavru okenice. Nebo spíš zabouchnu – já na jedné straně, ona na druhé. Tohle není jako ty dřívější horory. Tohle není jako tenkrát, když ubalila pochodujícím balvanu jménem Michael Stein jednu do zubů při fotbale, když mi vynadal do retardů za to, že jsem se nesoustředil kvůli jednomu hrozně zajímavému mraveništi. Nebo jak mě chytil zpětný proud a ona s tátou mě museli vytáhnout z oceánu před plnou pláží surfidiotů. Tohle je něco jiného. Tohle tajemství je něco jako bych pořád chodil po žhavém uhlí. Vstanu z pohovky, abych se chránil před možnou telepatii – a vtom uslyšíme křik.

Je tak hlasitý, že div nezboří dům. Takový, jaký se tu v poslední době občas ozývá.

Zase si sednu. Jude se na mě podívá. Její oči jsou světlounce, ledově modré; když je kreslím, potřebuju spoustu bílé. Obvykle se koukají tak, že má člověk pocit, jako by se vznášel, představuje si nadýchané obláčky a slyší harfy, jenže teď ty oči vypadají jenom vyděšeně. Všechno ostatní je pryč.

(PORTRÉT: *Máma a táta s ječícími konvicemi místo hlavy*)

Když Jude promluví, zní to zase, jako když bývala malá holka – její hlas se podobá vánočním řetězům. „Vážně myslíš, že babička nás chce na tu školu poslat proto? Protože viděla moje létající ženy z písku?“

„Myslím,“ zalžu. Podle mě ale měla předtím pravdu. Myslím, že to babička chce kvůli mně.

Jude si ke mně poposedne, takže se o sebe opíráme rameny. Tohle jsme my. To je naše póza. Dvojčecí. Takhle jsme vidět dokonce i na ultrazvukovém obrázku, když jsme ještě byli u mámy v břiše, a taky jsme tak seděli na tom obrázku, co Fry včera roztrhl. Na rozdíl od skoro všech ostatních lidí na světě jsme byli od prvních buněk spolu, přišli jsme sem spolu. Proto si skoro nikdo nevšimne, že Jude mluví za nás oba, proto dokážeme hrát na klavír jenom čtyřručně a ne každý zvlášť, proto nám Kámen – nůžky – papír nejsou na rozhodování nic platné. Ani jednou za těch třináct let jsme si nevybrali každý něco jiného. Vždycky jsou to dva kameny, dva papíry, dvoje nůžky. Když nás nekreslím takhle, kreslím nás jako poloviční lidi.

Uklidňuje mě to. Jude se nadechne a já taky. Možná jsme na to už moc staří, ale to je fuk. Vidím ji se usmívat, i když koukám přímo před sebe. Vydechneme spolu, pak se spolu nadechneme, vydechneme, nadechneme, dovnitř a ven, ven a dovnitř, až si už ani stromy nepamatují, co se stalo včera v lese, až se mámin a tátův hlas změní z našťvaných v melodické, až už nejsme jen dvojčata, ale jedna úplná a celá osoba.

O týden později se všechno změní.

Je sobota a máma, Jude a já sedíme v kavárně na střeše muzea, protože máma tu hádku vyhrála a za rok se oba budeme hlásit na IVU.

Jude sedí naproti mně, mluví s mámou a přitom mi potají vyhrožuje smrtí, protože si myslí, že moje kresby vyšly líp než její, a byla to soutěž. Máma dělá porotu. No dobře, možná jsem se neměl pokoušet vylepšit ty věci, co kreslila Jude. Teď je přesvědčená, že jsem se je snažil zničit. Komentář netřeba.

Probodává mě postranními pohledy. Tohle je tak stupeň šest na Richterově škále. Uvažuji o tom, že jí pod stolem dupnu na nohu, ale odolám. Místo toho se napiju horké čokolády a koutkem oka pozoruju skupinku starších kluků po své levi-ci. Pokud jde o můj dvou a půl metrový betonový *dork*, pořád ještě se nic nedělo, leda v mojí hlavě. (AUTOPORTRÉT: *Chlapce kus po kuse házejí červeným mravencům*) Třeba to Zephyr opravdu nikomu neřekne.

Všichni ti kluci u vedlejšího stolu mají gumové cvočky v ušních boltcích a piercing v obočí a šaškují spolu jako mladé vydry. Nejspíš chodí na IVU, pomyslím si, a při té představě se mi rozvibruje celé tělo. Jeden z nich má kulatou tvář s modrýma očima velkýma jako talíře a překypující rudou pusou, takovou, jaké maloval Renoir. Miluju takovéhle pusy. Začnu si pod stolem črtat jeho tvář prstem na kalhoty, ale on si všimne, jak na něj zírám. Jenže místo aby se na mě zamračil, ať se starám o svoje, mrkne na mě, pomalu, takže se o tom nedá pochybovat. Pak se zase začne bavit s kamarády a já se mezitím tiše roztékám.

Mrknul na mě. Jako by *věděl*. Ale není to špatný pocit. Vůbec ne. Vlastně bych se asi měl přestat usmívat, ale nejde to, a teď, páni – teď se sem zas podíval a taky se usmívá. Začíná jí mi hořet tvář.

Snažím se soustředit na mámou a Jude. Povídají si o té babiččině bláznivé bibli. Už zas. Je to encyklopedie nesourodých přesvědčení, říká máma. Babička sbírala tyhle nápady pořád a všude, dokonce nechávala bibli ležet otevřenou vedle po-

kladny ve svém obchodě s oblečením, aby tam ty svoje pověřivé žvásty mohli zapisovat i její zákazníci.

„Úplně na poslední stránce,“ oznámí máma Jude, „se píše, že kdyby umřela, připadne kniha tobě.“

„Mně?“ Vrhne po mně svůj nejpoťouchlejší pohled. „Jenom mně?“ Vypadá teď, jako kdyby byla taky dárkově zabalená. No a co. Jako kdybych o nějakou bibli stál.

Máma pokračuje: „Cituji: ‚Tuto knihu odkazují své vnučce Jude Sweetwineové, poslední zbývající nositelce sweetwineovského daru.‘“

Jasně zeleně pozvracím stůl.

Babička Sweetwineová usoudila, že Jude má sweetwineovský dar intuice, když zjistila, že Jude dokáže udělat z jazyka trojlístek. To nám byly čtyři. Potom Jude strávila se mnou celé dny před zrcadlem, mačkala mi jazyk prstem, znova a znova, a snažila se mě to naučit, abych i já mohl mít sweetwineovský dar. Ale bylo to k ničemu. Můj jazyk se pořád otáčel a převracel, na tři lístky se však zkroutit nedovedl.

Podívám se zas ke stolu těch vyder. Chystají se odejít. Mrkající kulatý obličej si přehodí batoh přes rameno a pak mi pohybem pusy naznačí *ahoj*.

Polknu, sklopím oči a začnu hořet.

Pak ho v duchu začnu kreslit.

Když se o pár minut později zase vzpomatuju, máma zrovna říká, že na rozdíl od babi Sweetwineové nás ona bude strašit okázale a pořád, žádné krátké návštěvy v autě. „Já budu takový ten duch, co se plete do všeho.“ Burácivě se směje a mává pažemi. „Já musím všechno řídit. Mě se nezbavíte! Nikdy!“ A zahraje ďábelský chechot: „Muahaha!“

Zvláštní je, že přitom najednou vypadá, jako by se ocitla ve vichřici. Vlasy jí létají, šaty se trochu vzdouvají. Podívám se pod stůl, jestli tam není nějaký větrák nebo tak, ale není.

Vidíte? Jiné matky nemají své vlastní soukromé počasí. Usmívá se na nás tak láskyplně, jako bychom byli štěňata, a mně se v hrudi něco sevře.

Zabouchnu v sobě okenice a neposlouchám ty jejich řeči o tom, jaký duch by máma byla. Kdyby umřela, zhaslo by slunce. Tečka.

Místo toho myslím na to, co se dnes dělo.

Jak jsem chodil od obrazu k obrazu a každý z nich jsem požádal, aby mě pohltil, a všechny to udělaly.

Jak mi celou dobu byla kůže akorát, jak se mi ani jednou nenahromadila kolem kotníků a nezmáčkla hlavu na velikost špendlíkové hlavičky.

Máma zabubnuje prsty o stůl a to mě vzpamatuje. „Tak, ukažte ty skicáky,“ vyzve nás dychtivě. Udělal jsem čtyři kresby pastelem ze stálých sbírek – Chagalla, Franze Marka a dva Picassy. Vybral jsem si je proto, že jsem cítil, jak si mě prohlížejí stejně důkladně, jako já je. Máma říkala, že nemusíme dělat přesné kopie. Já jsem nekopíroval vůbec. Protřepal jsem originály v hlavě a vypustil jsem je, celé obalené sebou.

„Já první,“ řeknu honem a vrazím mámě skicák do ruky. Jude obrátí oči v sloup, tentokrát je to už tak stupeň 7,2, až se celá budova zakolébá. Je mi to fuk. Nemůžu se dočkat. Dneska, když jsem kreslil, se něco stalo. Myslím, že mi někdo vyměnil oči za lepší. A chci, aby si toho máma všimla.

Dívám se, jak pomalu obrací stránky, pak si nasadí babičkovské brýle, které má zavěšené na krku, a prohlédne si kresby znova, a pak *ještě jednou*. Vidím je jejíma očima a vidím tohle: Jsou dobré. Začnu mít pocit, jako bych seděl v raketě a startoval. Já se na ten IVU dostanu! Určitě! A ještě mám celý rok na to, abych na tom zapracoval. Už jsem požádal pana Gradyho, který u nás učí kreslení, aby mě po vyučování naučil míchat olejové barvy, a on souhlasil. Když si myslím, že už

máma skončila, vrátí se na začátek a pustí se do toho znova. Nedokáže přestat! Tváří se hrozně šťastně. A se mnou se točí celý svět.

Jenže pak se ocitnu pod palbou. Psychický nálet od Jude. (PORTRÉT: *Zelená závistí*) Kůže: limetková. Vlasy: šartréská zeleň. Oči: lesní. Ona celá: zelená, zelená, zelená. Vidím ji, jak trhá sáček cukru, trochu usype na stůl, nabere pár krystalků na prst a vtiskne je do desek svého skicáku. Taký jeden žvást z babiččiny bible, pro štěstí. Cítím, jak se mi svírá žaludek. Měl bych už mámě ten skicák sebrat, ale neudělám to. Nemůžu

Vždycky, když babi četla Jude a mně z ruky, říkala, že v těch čarách máme dost žárlivosti na to, aby nám desetkrát zničila život. A vím, že v tom měla pravdu. Když kreslím Jude a sebe s průhlednou kůží, v břiše vždycky máme chřestýše. Já jich mám jen pár. Jude jich měla sedmnáct, když jsem to naposledy počítal.

Konečně máma zavře skicák a vrátí mi ho. Řekne: „Soutěže jsou nesmysl. Budeme radši soboty trávit obdivováním umění a učením technik. Co vy na to?“

To řekne dřív, než vůbec otevře sestřin skicák.

Vezme do ruky šálek s čokoládou, ale nenapije se. „Neuvěřitelné,“ potřeše hlavou. Na Jude už úplně zapomněla. „Vidím chagallovskou citlivost a Gauginovu paletu, ale přitom úhel pohledu mi připadá čistě tvůj. A jsi tak mladý. To je opravdu něco výjimečného, Noahu. Úplně výjimečného.“

(AUTOPORTRÉT: *Chlapec skáče do jezera světla*)

„Fakt?“ zašeptám.

„Fakt,“ řekne vážně. „Vyzazils mi dech.“ Něco v její tváři je jiné – jako by se uprostřed roztáhla opona. Střelím pohledem po Jude. Vidím, že se krčí v koutku svého nitra, jako to dělám já, když je zle. Mám v sobě takovou komůrku, kam se

za mnou nikdo nedostane, ať se děje co se děje. Neměl jsem ale tušení, že ji má i ona.

Máma si toho nevšimne. Obvykle si všímá všeho. Ale teď sedí, nic nevidí, jako by přímo před námi snila.

Konečně se vzpamatuje, ale už je pozdě. „Jude, miláčku, ukaž mi skicák. Nemůžu se dočkat, až uvidím, s čím jsi přišla ty.“

„Není potřeba,“ odpoví Jude zase tím svým hláskem, co připomíná vánoční řetězy. Skicák má už zastrčený v tašce.

Hrajeme s Jude hodně her. Její oblíbené jsou Jak bys radši umřel? (Jude: umrznutím, já: uhořením) a hra na utopení. To je takhle: Kdyby se máma a táta topili, koho bys zachraňoval dřív? (Já: samozřejmě mámu. Jude: záleží na tom, jakou má náladu.) Nebo druhá varianta. Kdybychom se topili my, koho by táta zachraňoval dřív? (Jude.) Máma nám ale třináct let vzdorovala. Neměli jsme nejmenší ponětí, koho by z vody tahala prvního.

Až doteď.

A nemusíme se po sobě ani podívat, abychom to oba věděli.

HISTORIE ŠTĚSTÍ

Jude

16 let

O tři roky později

Teď to přijde.

Stojím vedle své sochy v ateliéru na IVU se čtyřlístkem v kapse. Celé dopoledne jsem strávila na kolenou v jetelišti vedle školy, ale zbytečně – všechny čtyřlístky byly vysbírané. Ale pak jsem dostala ten nápad! Přilepila jsem vteřínákem k normálnímu trojlístku jeden list navíc, zabalila ho do celofánu a strčila ho do kapsy mikiny hned vedle cibule.

Já jsem vlastně hrozně nábožná osoba. Jako si jiní lidé čtou v ekumenické Bibli, já si čtu v té babiččině. Pár příkladů:

*Člověk, který má u sebe čtyřlístek, dokáže zneškodnit
všechny zlé vlivy*

(A ve škole je těch zlých vlivů víc než dost. Nejen že mám dneska hodnocení ročníkové práce, ale pak taky schůzku se svým profesorem a možná mě vyhodí.)

*Vážné nemoci se vyhneš, když budeš nosit v kapse cibuli
(Mám ji. Opatrnosti nikdy nezbývá.)*

*Když chlapec dá dívce pomeranč, její láska k němu se znásobí
(Těžko říct. Žádný kluk mi ještě pomeranč nedal.)*

Nohy duchů se nikdy nedotýkají země
(K tomu dojdeme. Brzo.)

Zazvoní.

A už jsou tady ostatní druháci, co se mnou modelují z hlíny. A všichni do jednoho jsou připravení utopit mě na lžičci vody. Ehm, moment, to jsem se přeřekla: V úžasu hledět na mou plastiku. Úkol zněl – autoportrét. Už zas. Pojala jsem to abstraktně, jinými slovy – jako hroudu. Degas měl tanečnice, já mám hroudy, polámané a posleповané hroudy. Tohle je moje osmá.

„Tak, co nám to říká?“ zeptá se Sandy Ellis, mistr keramik, profesor modelování a můj instruktor. On takhle začíná každé hodnocení.

Nikdo neřekne ani slovo. Správné hodnocení na IVU je jako sendvič – končí a začíná chválou – a mezi nimi lidi říkájí děsné věci, které si skutečně myslí.

Rozhlížím se po místnosti, aniž bych pohnula hlavou. Druhý ročník modelování je dost reprezentativní ukázka, jak to tady vypadá – ujetí mimoni všech barev a tvarů. Normální běžní lidi jako já – až na pár nenápadných tiků, ale každý má něco – jsou tu výjimka.

Já vím, co si myslíte. Do téhle školy patří Noah, ne já.

Obvykle se do toho všichni vrhnou po hlavě, ale teď to jediné, co se v ateliéru ozývá, je bzucení zářivek. Podívám se na staré máminy hodinky – měla je na sobě, když před dvěma lety sletěla s autem z útesu a zabila se – které mi tikají na zápěstí.

Děšť v prosinci s sebou přináší nečekaný pohřeb
(Ten prosinec předtím, než se zabila, přšlo skoro pořád.)

„No tak, do toho, kladná hodnocení pro *Polámanou Já, hroudu číslo osm?*“ Sandy si zvolna hladí řídkou bradku. Kdybychom se všichni proměnili ve zvířata, kterým se podobáme (když jsme byli malí, Noah mě pořád k téhle hře nutil), ze Sandyho by byl kozlík. „Mluvili jsme o úhlech pohledu,“ pokračuje. „Tak teď probereme, jaký úhel pohledu má CJ, ano?“

CJ, to je zkratka pro Calamity Jane/Jude. Tak mi totiž celá škola říká, kvůli tomu, jakou mám „smůlu“. Nejen že mi všechno praská v peci. Loni, když jsme měli hrncířství, údajně některé moje mísy v noci, když u toho nikdo nebyl, seskákaly z polic. Okna byla všechna zavřená a nejbližší zemětřesení se odehrálo v Indonésii. Noční hlídač to vůbec nemohl pochopit.

Nikdo to nemohl pochopit, kromě mě.

Caleb Cartwright zvedne obě ruce. Je to gesto, které ještě víc zdůrazňuje jeho divadelní image: černý rolák, černé úzké džíny, černé oční linky, černá buřinka. Vypadá jako z uměleckého kabaretu a je vlastně docela sexy, tedy ne že bych si toho všimla. Kluky bojkotuju. Proti klukům mám klapky na očích a uniformu neviditelnosti.

*Jak nebyt vidět: Ustříhni si metr blondatých kudrn
a přes zbylé vlasy přetáhni černou přiléhavou čepici.*

Tetování schovej, aby ho nikdo neviděl.

Nos jen obří mikiny, obří džíny a tenisky. Mlč.

(Občas do bible něco připišu sama.)

Caleb se rozhlédne. „Já to řeknu za všechny, jo?“ Odmlčí se a pečlivě hledá slova, kterými by mě poslal přes palubu. „Hodnotit práci CJ prostě nejde, protože je vždycky takhle znetvořená a poslepaná. To je to jako hodnotit Hupity Dupityho po pádu, fakt.“

Představuju si sama sebe na louce. To mi poradila školní psychologka pro chvíle, kdy si připadám jako idiot, nebo jak by řekla babička, kdy mi ulítaly knoflíky.

A kdyby to náhodou někoho zajímalo: Doma vyrobené čtyřlístky jsou nanic.

„No, tak co tohle dílo o sobě říká světu?“ zeptá se Sandy všech.

Randall „bez urážky, ale“ Brown se do toho pustí. Je to idiot první třídy, který si myslí, že může každému při hodnocení říkat ty největší představitelné sprostárny a že to bude v pořádku, když tu větu začne „bez urážky, ale“. Hrozně ráda bych ho trefila uspávací šipkou. „Říkalo by o sobě mnohem víc, Sandy, kdyby takhle vypadalo záměrně.“ Podívá se na mě. Teď to přijde. „Víš, CJ, *bez urážky, ale* musí to být tím, že prostě pracuješ nedbale. Že ti v peci tolik věcí popraská, to může mít jediné *racionální* vysvětlení: Buď nezpracováváš hlinu dost dlouho, nebo nenecháš hotovou práci stejnoměrně vyschnout.“

Hřebíček na hlavičku. Bingo. Trefa do černého.

Vysvětlení občas *racionální nejsou*.

Dějí se divné věci. A kdybychom směli při hodnocení mluvit, a kdybych měla písemné potvrzení od někoho hodně vysoko nahoře, třeba od Boha, že mě na doživotí nezavrou do blázince, řekla bych: „Copak tu nikdo jiný nemá mrtvou matku, která na něj má takový vztek, že vstává z hrobu a rozbije všechno, co vytvoří?“

Pak by pochopili, s čím musím bojovat.

„Randall se dotkl zajímavé otázky,“ pokývá Sandy hlavou. „Jak moc při vnímání a hodnocení uměleckého díla záleží na záměru? Jestliže je výsledné dílo na kusy, je vůbec podstatné, jakou měla JC původně koncepci pro celek? Je takřikajíc důležitější cesta, nebo cíl?“

Celá třída při těch slovech zabzučí jako spokojený úl a rozpoutá se teoretická diskuse o tom, jestli vůbec záleží na osobě umělce, jakmile je dílo jednou vytvořeno.

Já bych radši přemýšlela o kyselých okurkách.

„Já taky – takové kvašáky s koprem, veliké a šťavnaté. Mňam mňam mňam,“ zašeptá mi v hlavě babi Sweetwineová. Je mrtvá stejně jako máma, jenže máma jenom rozbíjí věci, kdežto babička mluví a taky je dost často vidět. Ona je v mém světě duchů ten hodný policajt; máma ten zlý. Pokračuje a já se snažím nepohnout brvou: „Ach jo, ach jo, to je nuda. Mimochodem, to, co jsi vytvořila, je opravdu hodně nepovedené, tak na co všechny tyhle řeči kolem? Proč ti neřeknou *tak příště líp*, a nevrhnou se na další oběť, třeba na toho kluka, co mu z hlavy trčí banány?“

„To jsou blondaté dredy, babi,“ odpovím jí v duchu a dám si pozor, aby to bylo opravdu jen v duchu.

„Podle mě by bylo nejlepší sebrat se a vypadnout, miláčku.“

„V tom s tebou souhlasím.“

Už chápete, co jsou zač ty diskrétní tiky? No dobře, tak možná ne tak úplně diskrétní.

Jenže, pro pořádek – dvaadvacet procent světové populace vidí duchy – víc než půl miliardy lidí na celém světě. (To je z toho, když má člověk za rodiče profesory. Přes výzkum jsem eso.)

Zatímco teoretický kolovrátek vrčí a vrčí, já se bavím hrou Jak bys radši umřel. V té jsem úřadující šampión. Ono to není tak snadné, jak to vypadá, protože je veliké umění vyvážit obě smrti tak, aby byly srovnatelně hrozné. Například jíst jednu hrst drčeného skla za druhou, nebo...

Nedomyslím to, protože k mému překvapení a k překvapení všech ostatních zvedla ruku Rybka (bez příjmení). Rybka je němá jako já, takže to už musí být.

„CJ má dobrou techniku,“ prohlásí a piercing v jazyku se blýskne. „Podle mě jí práci ničí poltergeist.“ Všichni se chechtají, včetně Sandyho. Já jen zírám. Neměl to být vtíp, to poznám. Podívá se mi do očí, pak zvedne zápěstí a potřeše jím. Má na něm náramek s přívěsky, který se perfektně hodí ke zbytku její vizáže: fialové vlasy, potetované paže, pohrdlivý postoj. Pak poznám ty přívěsky: tři kousky jasně červeného mořem omletého skla, dva plastové čtyřlístky a hrst šťastných mušliček, to všechno na ohmatané černé kožené šňůrce. Ani jsem si neuvědomila, že jsem jí do tašky nebo do kapes pracovního pláště nastrkala tolik štěstíček. Vždycky mi pod tím přízračným make-upem připadala hrozně smutná. Ale jak věděla, že jsem to byla já? Vědí to i ostatní? Třeba ten vyklepaný nováček? Tomu rozhodně ulítlo pár knoflíků. Mušliček jsem mu podstrčila už kupu.

Ale Rybčino šokující prohlášení a náramek jsou vlašťovka, co jaro nedělá. Ostatní po celý zbytek hodiny jeden po druhém cupují *Polámanou Já, hroudu číslo osm* a já si čím dál víc uvědomuju svoje ruce, které mačkám před sebou, až mám bílé klouby. Ty ruce mě svědí. Hrozně. Nakonec je pustím a nenápadně se pokusím prohlédnout si je zblízka. Žádné kousance ani vyrážku na nich nevidím. Pak se ještě podívám po červené skvrně, která by mohla naznačovat nekrotizující fasciitidu, známější pod jménem masožravá bakterie, o které jsem si v tátových lékařských časopisech přečetla úplně všechno.

Hele, mám to. Jak bys radši umřel? Jíst jednu hrst drceného skla za druhou nebo na těžký případ nekrotizující fasciitidy?

Je to dost těžké rozhodování a začínám se mírně přiklánět ke sklu, když mě probere hlas Felicity Stilesové, naznačující, že konec se blíží.

„Můžu to uzavřít, Sandy?“ zeptá se jako vždycky. Má úžasný, zpěvavý jihokarolínský přízvuk a používá ho k tomu, aby na konci každého hodnocení pronesla kázání. Je jako mluvící květina – narcis kazatel. Rybka za jejími zády naznačí bodnutí dýkou do hrudi. Usměju se na ni a připravím se na nejhorší. „Já hlavně myslím, že je to smutné dílo,“ začne Felicity, pak udělá pauzu, aby ji celá místnost začala vnímat, což netrvá víc než vteřinu, protože jako narcis nejen mluví, ale taky vypadá a jedná. Kdo ji vidí, vzdychá. Vztáhne k mé hroudě ruce. „Já v tom cítím bolest *celého širého světa*.“ Ten svět se musí úplně otočit dokola, než Felicity vysloví všechna ta protahovaná E. „Protože všichni jsme vlastně rozbití. Není to tak? Já jsem. A *celý širý svět* taky. Snažíme se, jak nejlépe umíme, a dopadá to takhle, znova a znova. To mi říkají všechna díla, co CJ tvoří, a jsem z toho hrozně, hrozně smutná.“ Otočí se přímo ke mně. „Já chápu, jak jsi nešťastná, CJ. *Opravdu* to chápu.“ Oči má tak velké, že mě jimi div nepolkne. Panebože, jak já tuhle školu nenávidím. Felicity zvedne pěst a přitiskne si ji na hruď, třikrát se do ní uhodí a přitom řekne: „Já. Ti. Rozumím.“

Nemůžu si pomoci. Kývu, jako bych byla taky květina. A v té chvíli stůl pod *Polámanou Já, hroudou číslo osm* povolí a můj autoportrét dopadne na zem a roztříští se na kousičky. Už zas.

„To od tebe byla obzvláštní sadárna,“ vynadám v hlavě mámě.

„Tak vidíte,“ prohlásí Rybka. „Poltergeist.“

Tentokrát se nechechtá nikdo. Caleb zavrtí hlavou. „No to snad ne.“ A Randall: „Co to sakra bylo?“ No, nic nového. Na rozdíl od Caspera a babičky S. máma není přátelský duch.

Sandy klečí pod stolem. „Vypadl šroub,“ hlásí nevěřičně.

Vytáhnu smetáček, který mám pro takové případy ve stole, a smetu zbytky *Polámané Já, hroudy číslo osm*. Všichni mě

litují, jakou hroznou mám smůlu. Vyhodím pozůstatky autoportrétu do koše a za nimi hodím i ten zbytečný falešný čtyřlístek.

Říkám si, že se mě Sandymu možná zželel a odloží tu naši velkou schůzku až po zimních prázdninách, které začínají zítra, ale on mi pohybem úst naznačí *Do kabinetu* a ukáže rukou ke dveřím. Vyrazím tam.

*Vždycky vykroč pravou nohou, abys odvrátil neštěstí,
které k tobě přichází zleva.*

Sedím utopená ve velikém měkkém koženém křesle naproti Sandymu. Zrovna se omluvil za ten vypadlý šroub a zažertoval, že možná měla Rybka s tím poltergeistem pravdu, co, CJ?

Zdvořile se té absurdní představě zahihňám.

Bubnuje prsty o desku stolu. Oba mlčíme. Mně to nevadí.

Po jeho levici visí velká fotografie Michelangelova Davida, v křehkém odpoledním slunci tak životná, že pořád čekám, kdy se mu nadme hrud' a on se poprvé nadechne. Sandy se na toho úžasného kamenného muže podívá se mnou.

„Tvoje matka o něm napsala fantastický životopis,“ přetrhne konečně mlčení. „Je to nebojácná analýza jeho sexuality. Všechny kladné ohlasy byly víc než zasloužené.“ Sundá si brýle a položí je na stůl. „Tak co mi řekneš, CJ?“

Podívám se z okna na pláž zahalenou mlhou. „Za chvíli nebude vidět na krok,“ podotknu. Naše městečko Lost Cove je proslulé tím, že každou chvíli není vidět. „Víte, že některé indiánské kmeny věřily, že v mlze jsou schované nepokojné duše mrtvých?“ To mám z babiččiny bible.

„Vážně?“ Hladí si bradku a přenáší na ni kousky hlíny z rukou. „To je zajímavé, ale teď musíme mluvit o tobě. Tohle je velice vážná situace.“

Jenže já jsem *i předtím* mluvila o sobě.

Znovu zavládne ticho... Rozhodnu se polykat to sklo. Konečná odpověď.

Sandy povzdechne. Vyvádím ho z míry? Všimla jsem si, že lidi dost často vyvádím z míry. Dřív to tak nebylo.

„Podívej, já vím, že jsi to měla hodně těžké, CJ.“ Pátrá v mé tváři laskavým pohledem kozlíka. Je to mučení. „A vzhledem k těm tragickým okolnostem jsme tě loni víceméně nechali být.“ Nasadí takový ten pohled *chudinka siroteček* – všichni dospělí se tak dřív nebo později začnou tvářit, když se mnou mluví, jako bych byla ztracená, jako by mě někdo vyhodil z letadla bez padáku, protože matky *jsou* padáky. Sklopím oči, všimnu si na jeho paži zhoubného melanomu, před očima mi proletí celý jeho život a pak si s úlevou uvědomím, že je to kousek hlíny. „Ale IVU je výběrová škola,“ řekne přísněji. „Neprojit v ateliéru je důvod k vyloučení, a my jsme se rozhodli nechat tě tu jen podmíněčně.“ Předkloní se. „Nejde jen o ty ztráty v peci. To se stává. Je pravda, že se to většinou stává tobě, což vyvolává otázku, jak je to s tvou technikou a soustředěním, ale především jde o to, jak ses uzavřela do sebe a jak se zjevně nesnažíš. To nám dělá starost. Musíš přece vědět, že v celé zemi je spousta mladých umělců, kteří nám tloučou na dveře a dožadují se místa, přesně toho *tvého* místa.“

Myslím na to, jak moc by si moje místo zasloužil Noah. Nechce mi právě tohle říct mámin duch tím, že rozbíjí všechno, co udělám?

Vím, že ano.

Nadechnu se a pak to řeknu: „Můžou ho mít. Zaslouží si ho. Já ne.“ Zvednu hlavu a podívám se mu do šokovaných očí. „Já sem nepatřím, Sandy.“

„Aha,“ řekne. „No, možná to tak cítíš, ale pedagogický sbor IVU si myslí něco jiného. Já si myslím něco jiného.“ Se-

bere brýle a začne si je čistit o tričko plné hlíny, takže jsou ještě špinavější. „Na těch ženách z písku, na těch, co jsi měla při přijímacích zkouškách v portfoliu, bylo něco unikátního.“

Cože?

Zavře na chvílku oči, jako by poslouchal vzdálenou hudbu. „Byly tak radostné, tak nevyzpytatelné. Tolik pohybu, tolik citu.“

O čem to mluví?

„Sandy, já jsem předkládala módní kresby a ukázky šatů, které jsem ušila. O sochách z písku jsem psala v motivačním dopise.“

„Ano, na ten si vzpomínám. A na ty šaty také. Byly krásné. Škoda že tu nemáme obor módní návrhářství. Ale na téhle židli sedíš kvůli fotografiím těch úžasných plastik.“

Žádné fotografie neexistují.

Z tohoto dílu Akt X se mi začíná trochu točit hlava.

Nikdo je totiž nikdy neviděl. Na to jsem si dávala pozor. Vždycky jsem zmizela po pláži co nejdál, do odlehlé jeskyně, a příliv je pak spláchl... i když Noah mi jednou, ne, dvakrát říkal, že šel za mnou a sledoval mě, jak je tvořím. Ale že by je vyfotil? A fotky poslal do IVU? To mi připadá hodně nepravděpodobné.

Když zjistil, že mě sem vzali a jeho ne, zničil všechno, co kdy udělal. Nezůstala ani čárka. Od té doby nevzal do ruky tužku, pastel, uhlí ani štětec.

Podívám se po Sandym, který poklepává rukou o stůl. Moment, opravdu právě řekl, že moje písečné sochy byly úžasné? Myslím, že řekl. Když vidí, že už ho zase poslouchám, přestane klepat a pokračuje: „Já vím, že v prvních dvou ročnících vás zavalujeme spoustou teorie, ale pojďme se vrátit k tomu úplně nejzákladnějšímu, CJ. Copak už není nic, co bys chtěla dělat? Na to, jak jsi mladá, toho máš za sebou strašně moc. Není něco, co bys chtěla říct? Něco, co *potřebuješ* říct?“ Mlu-

ví teď hrozně vážně a naléhavě. „Protože na tom jediném záleží. Na ničem jiném. My jako umělci si prostě přejeme rukama, v tom to všechno je.“

Jeho slova někde uvnitř ve mně něco rozvazují. A mně se to nelíbí.

„Přemýšlej o tom,“ řekne vlídněji. „Zeptám se tě ještě jednou. Je na světě něco, co potřebuješ říct a co můžou vytvořit jenom tvoje dvě ruce?“

Palčivá bolest v hrudi.

„Je, CJ?“ naléhá.

Je. Ale to nepřichází v úvahu. Představuju si louku.

„Ne,“ odpovím.

„Nevěřím ti,“ protáhne obličej.

„Nic takového není,“ řeknu a tisknu v klíně ruce k sobě, jak nejvíc můžu. „Nula. Zero.“

Zklamaně zavrtí hlavou. „No, jak myslíš.“

Podívám se na Davida...

„CJ, kde jsi?“

„Tady, jsem tady. Pardon.“ Znovu se soustředím na něj.

Vypadá rozčilený. Proč? Proč mu na tom tak záleží? Sám říkal, že o moje místo stojí mladí umělci z celé země. „Musím si promluvit s tvým otcem,“ řekne. „Vzdáváš se životní příležitosti. Opravdu to chceš?“

Pohled mi znova zalétne k Davidovi. Je to, jako by byl ze světla. Co chci? Chci jenom jednu věc...

A pak David jako by seskočil ze zdi, popadl mě do mohutné kamenné náruče a zašeptal mi do ucha.

A připomněl mi, že ho Michelangelo vytvořil *před pěti sty lety*.

„Opravdu chceš ze školy odejít?“

„Ne!“ vyrazím to ze sebe tak důrazně, že nás to překvapí oba. „Potřebuju pracovat v kameni.“ Ukážu na *Davida*. Ta

myšlenka ve mně přímo vybuchuje. „Je něco, co potřebuju udělat,“ chrlím ze sebe. Mám pocit, jako bych lapala po dechu, jako bych zdivočela „Moc.“ Toužím po tom od té doby, co jsem sem přišla, ale nesnesla bych, kdyby to máma rozbila. Prostě bych to nesnesla. „Tak to mě moc těší,“ usměje se Sandy a sepne ruce.

„Ale nemůžu to dělat v hlíně. Žádná pec,“ řeknu. „Musí to být kámen.“

„Je odolnější,“ usměje se. Chápe to. No, aspoň zčásti.

„Přesně tak,“ kývnu. Ten tak snadno nerozbije! A co víc, ani nebude chtít. Já ji ohromím. Budu s ní *komunikovat*. Tohle je ten jediný způsob. „Je mi moc líto, Jude,“ zašeptá mi do ucha. „Neměla jsem tušení, že to v sobě máš.“

A pak mi možná odpustí.

Neuvědomila jsem si, že Sandy mezitím něco říká, protože netuší, že mi v hlavě hraje hudba a odehrává se tam velká scéna smíření mezi matkou a dcerou. Snažím se soustředit.

„Problém je, že Ivan je tenhle rok v Itálii, takže tady v oddělení není nikdo, kdo by tě mohl vést. Kdybys chtěla pracovat v hlíně a odlít pak do bronzu, mohl bych...“

„Ne, musí to být kámen, čím tvrdší, tím líp, třeba i žula.“ To je geniální.

Zasměje se a už zase připomíná obvyklého mírumilovného kozlíka, který se pase na louce. „Možná, hm, možná... kdyby ti nevadilo, že tě bude učit někdo mimo školu?“

„Jasně že ne.“ To má být vtip? Vždyť je to bonus.

Sandy si hladí bradku a přemýšlí.

A přemýšlí.

„Co se děje?“ zeptám se

„No, byl by tu někdo.“ Sandy nadzvedne obočí. „Mistrovský kamenosochař. Nejspíš už jeden z posledních. Ale ne, myslím, že to by nešlo.“ Mávne nad tím nápadem rukou. „On

už neučí. Ani nevystavuje. Něco se mu stalo. Nikdo neví, o co jde, a ostatně ani předtím nebyl zrovna... hm, jak bych to řekl?“ Podívá se na strop a najde tam to správné slovo: „Lidský.“ Zasměje se a začne se přehrabovat v hromadě časopisů na svém stole. „Výjimečný sochař a úžasný řečník, slyšel jsem ho, když jsem byl na vysoké, a byl fantastický. On měl...“

„Když není lidský, tak jaký je?“ skočím mu do řeči, protože tohle mě zajímá.

„Vlastně...“ usměje se na mě, „myslím, že to nejlíp vyjádřila tvoje matka.“

„Moje matka?“ Na to, abych pochopila, že to je znamení, nemusím ani mít sweetwineovský dar.

„Ano, tvoje matka o něm psala pro *Art Tomorrow*. Je to zvláštní, ale tuhle jsem se na ten rozhovor zrovna díval.“ Prolistuje několik čísel časopisu, kam máma přispívala, ale nenajde to. „No nic,“ vzdá to a opře se. „Já si vzpomenu... jak to bylo? Ano, ano, už vím, napsala: ‚Je to ten typ muže, který vstoupí do místnosti a všechny stěny se skácí.‘“

Muž, který vstoupí do místnosti a všechny stěny se skácí? „Jak se jmenuje?“ zeptám se trochu zadýchaně.

Dlouhou dobu tiskne rty k sobě a prohlíží si mě. „Já mu nejdřív zavolám. Když bude souhlasit, můžeš ho po zimních prázdninách navštívit.“ Napiše na kus papíru jméno a adresu a podá mi to.

S úsměvem dodá: „Ale neříkej, že jsem tě nevaroval.“

Babička Sweetwineová a já jsme ztracené a zapomenuté. Nevíme vůbec nic. Tápeme mlhavým mrakem, který se válí na zemi, k Day Street, což je místo dole „pod kopcem“, v centru Lost Cove, kde má ateliér Guillermo García. Tak se jmenuje ten sochař, jehož adresu mi Sandy napsal. Nechci čekat, jestli bude souhlasit. Chci *začít*.

Než jsem vyšla ze školy, poradila jsem se s orákulem – s Googlem. Internetové vyhledavače jsou lepší než čajové lístky nebo tarot. Člověk položí otázku: *Jsem špatný člověk? Je to bolení hlavy příznak neoperovatelného nádoru na mozku? Proč se mnou duch mé matky nechce mluvit? Co mám dělat s Noahem?* Pak člověk probere výsledky a určí věštbu.

Když jsem napsala: *Mám požádat Guillerma Garcíu, aby mě učil?* naskočil jako první výsledek odkaz na titulní stránku časopisu *Interview*. Klikla jsem na něj. Na fotce byl snědý, imponující chlap s radioaktivně zelenýma očima, který se rozhánil baseballovou pálkou na Rodinovu nádherně romantickou sochu *Polibek*. Titulek zněl: *Guillermo García, rocková hvězda sochařského světa*. Na obálce *Interview*. Dál jsem nečetla, protože se o mě pokoušel infarkt.

„Takhle vyhastrošená vypadáš jako pobuda,“ stěžuje si babička Sweetwineová, která se vedle mě vznáší dobrých třicet centimetrů nad zemí a otáčí tmavočerveným slunečníkem bez ohledu na to hrozné počasí. Jako vždycky je nastrojená v Rozevlátých šatech plných barev, ve kterých vypadá jako *rozevlátý západ slunce*, a v obrovských slunečních brýlích s obroučkou ze želvoviny. Je bosá. Když se člověk vznáší, boty nepotřebuje. Pokud jde o nohy, měla štěstí.

*Někteří návštěvníci ze záhrobí se vracejí
s nohama patou dopředu*

(No to by byla dost hrůza. Ty její jsou našťestí v pořádku.)

Pokračuje: „Vypadáš jako ten chlápek, no, jak se jmenuje – ten rapper...“

„Eminem?“ zeptám se s úsměvem. Mlha je tak hustá, že musím jít s rukama nataženýma před sebe, abych nenarazila do žádné poštovní schránky, lucerny nebo stromu.

„Ano!“ Poklepe slunečníkem o chodník. „Já věděla, že jsou to nějaké bonbóny. Toho myslím.“ Slunečníkem teď ukazuje na mě. „Všechny ty šaty, které šiješ, zavřené ve skříni. Vždyť je to výsměch!“ Vypraví ze sebe jeden z rekordně dlouhých povzdechů. „Co nápadníci, Jude?“

„Žádné nápadníky nemám, babi.“

„No o tom právě mluvím, milánku,“ rýpne si a pak se potěšeně zachechtá vlastnímu vtipu.

Mine nás žena se dvěma dětmi v mlhových postrojích, známých také jako vodítka – to v Lost Cove během takovýchhle dnů není nic výjimečného.

Podívám se na svou uniformu neviditelnosti. Babička to pořád ještě nechápe. Pokusím se jí to vysvětlit: „Být s klukem je pro mě nebezpečnější, než kdybych zabila cvrčka nebo kdyby mi do domu vletěl pták.“ To jsou další významné předzvěsti smrti. „Vždyť to víš.“

„Nesmysl. Co vím, že máš v dlani záviděníhodnou čaru lásky, stejně jako tvůj bratr. Ale dokonce i osud občas potřebuje trochu postrčit. Tak se radši přestaň oblékat jako přerostlý tuřín. A nech si už narůst ty vlasy, propána.“

„Jsi hrozně povrchní, babi.“

Významně si odkašle.

Odkošlu si taky a pak jí to oplatím. „Nechci tě nijak děsit, ale myslím, že se ti nohy začínají otáčet na špatnou stranu. Víš, co se říká: Nic tak nekazí image jako nohy patou dopředu.“

Zajíkne se a podívá se dolů: „Fuj, takhle vyděsit starou mrtvou ženskou!“

Než najdeme Day Street, jsem mokrá a třesu se zimou. Všímnu si na rohu malého kostela, což je perfektní místo, kde můžu trochu uschnout, zahřát se a vymyslet nějakou strategii, jak přesvědčit toho Guillerma Garcíu, aby mě učil.

„Já počkám venku,“ prohlásí babi. „Ale klidně si dej načas. Vůbec si nemusíš dělat starost, že tady úplně sama čekám v té mokré a studené mlze.“ Zavrtí prsty na obou nohou. „Bosá, chudá a mrtvá.“

„Nech si to,“ odseknu a vyrazím ke kostelu.

„Že pozdravuju Clarka Gablea!“ zavolá ještě za mnou, když otevírám vrata. Clark Gable je její přezdívka pro Boha. Vstoupím a obklopí mě teplo a světlo. Máma do kostelů chodila hodně a vždycky tahala Noaha a mě s sebou. Ale nikdy, když se konala mše. Říkala, že ráda pobývá na posvátných místech sama. Já teď už taky.

*Když potřebuješ božskou pomoc, otevři ve svatostánku
lahev, a když odcházíš, znova ji zavři*

(Máma říkala, že se občas schovávala před svými
pěstounskými „opatřeními“ v okolních kostelích.

Nejspíš potřebovala větší dávku pomoci než jen lahev,
i když jsem ji nikdy nedokázala přimět, aby o téhle době
svého života mluvila.)

Tenhle kostel vypadá spíš jako loď z tmavého dřeva s jasně barevnými vitrážovými okny, na kterých Noe staví archu, Noe vítá zvířata na palubě, Noe, Noe, Noe. Noah. Povzdechnu si.

Z každých dvojčat je jedno anděl, jedno ďábel

Sednu si do druhé lavice. Rázně si třu paže, abych se zahřála, a přemýšlím přitom, co povím Guillermu Garcíovi. Co *Polámaná Já, hrouda číslo osm* může říct Rockové hvězdě sochařského světa? Muži, který vejde do místnosti a stěny se zřítí? Jak ho přesvědčím, že je absolutně nezbytné, aby mě učil? Že když tu sochu vytvořím, tak...

Ozve se hlasitý rachot, takže div nevyletím z myšlenek, ze sedadla i z kůže najednou.

„Ale sakra, tys mě vyděsila!“ Hluboký, šeptavý hlas s britským přízvukem přichází od chlapíka skloněného před oltářem, který právě sbírá shozený svícen. „Proboha, to snad není pravda, já jsem zrovna v kostele řekl sakra! A proboha, zrovna jsem řekl proboha! Ježíši!“ Vstane, postaví svícen na místo, pak se usměje tak nakřivo, že jsem něco takového ještě u nikoho neviděla – jako kdyby ho namaloval Picasso. „Asi přijdu do pekla.“ Na levé tváři má nerovnou jizvu a ještě jednu od kořene nosu ke rtům. „No, to je jedno,“ pokračuje pološeptem. „Vždycky jsem si říkal, že v nebi bude nuda. Ty směšný naducaný obláčky. Ta otupující záplava bílé. A k tomu spousta povýšených, morálně bezvadných dobrodějů.“ Nevyrovnaný úsměv ovládá celý obličej. Je to netrpělivý, lehkomyšlný úsměv s uraženým zubem na asymetrickém pokřiveném obličejí. Ten kluk prostě vypadá fantasticky, jako úžasně sexy lump, tedy ne že bych si všimla.

*Jakákoli viditelná zvláštnost na obličejí značí podobnou
zvláštnost povahy
(Hmmm.)*

A kde se tu vzal? Vypadá to, že z Anglie, ale to se sem uprostřed monologu teleportoval?

„Pardon,“ zašeptá a prohlíží si mě. Uvědomím si, že pořád ještě sedím tak, jak jsem předtím ztuhla – ruce připlácnuté k hrudi, pusou otevřenou úžasem. Rychle to napravím. „Nechtěl jsem tě vyděsit,“ omluví se. „Nevěděl jsem, že tu někdo je. Sem nikdy nikdo nechodí.“ Bývá tu často? Nejspíš se kaje. Vypadá, že nějaké ty hříchy má, a pořádné. Ukáže na dvířka za oltářem. „Schovával jsem se támhle, fotil jsem.“

Odmlčí se, nakloní hlavu ke straně, zvědavě si mě prohlíží. Všimnu si, že mu zpod límečku vykukuje modré tetování.

„Víš, měla bys vážně trochu přibrzdit. Pusu nezavřeš, člověk se vůbec nedostane ke slovu.“

Cítím, jak se mi na tvář pokouší vlouduit úsměv, ale zaženu ho podle pravidel bojkotu. Je okouzlující, ale toho si taky nevšímnu. Okouzlující kluk, to vždycky přináší smůlu. Taký si nevšímnu, že se to jeho hříšné já jeví dost chytře, ani že je vysoký, ani že mu přes oko padají rozčuchané hnědé vlasy, ani že má na sobě motorkářskou bundu z černé kůže, dokonale obnošenou a až absurdně cool. Na jednom rameni má odrbanou tašku plnou knih – skripta? Možná. Jestli je ještě na střední, tak určitě v nejvyšším ročníku. A na krku se mu houpe foťák, kterým teď zamíří na mě.

„Ne!“ zaječím tak hlasitě, že div neodletí střecha, a skrčím se za kraj lavice. Určitě vypadám jako zmoklá promrzlá lasička. Nechci, aby mě fotil jako zmrzlou promoklou lasičku. A i kdyby nešlo o ješitnost:

Každý tvůj obrázek ti odnese část ducha a zkrátí ti život

„Aha,“ zašeptá, „ty jsi z těch, co mají strach, že jim foťák ukradne duši nebo tak něco.“ Zadívám se na něj. Vyzná se v tomhle *tak něco*? „V každém případě prosím tě ne tak nahlas. Koneckonců jsme v kostele.“ Zazubí se svým neuspořádaným způsobem, pak otočí foťák ke dřevěnému stropu a cvakne. Ještě něčeho si nevšímám: Připadá mi nějak povědomý, jako bychom se už někde viděli, ale nemám potuchy kde nebo kdy.

Stáhnou si čepici a začnu si prsty prohrabávat vzdorující koberec zanedbaných vlasů – jako bych ani nebyla holka, co má proti klukům klapky na očích! Co mě to napadá? Připomenou sama sobě, že i on se rozpadne jako každá jiná živá věc.

Připomenu sama sobě, že jsem Polámaná Já, hrouda, co pořád leží v babiččině bibli, má hypochondrické sklony a jedinou svou přítelkyni si nejspíš jen představuje. Připomenu si, že tenhle kluk nejspíš přináší větší smůlu než všechny černé kočky a rozbitá zrcadla dohromady. Připomenu si, že jsou holky, co si zaslouží být samy.

Než si stačím čepici znova narazit, řekne normálním hlasem, dost hlubokým a sametovým, tedy ne že bych si všimla: „Rozmyslela sis to? Prosím, rozmysli si to. Já na tom musím trvat.“ Už zas na mě míří foťákem.

Zavrtím hlavou, abych mu dala najevo, že si to v žádném případě rozmyslet nehodlám. Narazím si čepici, stáhnou si ji do čela, skoro přes oči, ale pak si položím ukazovák na rty, jako bych říkala *psst*, což by mohlo nezaujatému pozorovateli připadat jako flirtování, ale naštěstí tu žádný nezaujatý pozorovatel není. Nedokážu si pomoci. A stejně ho už nikdy nevidím.

„Jasně, na chvílku jsem zapomněl, kde jsme,“ kývne, usměje se a znovu ztiší hlas. Dlouze si mě prohlíží, až z toho znervózním. Je to, jako by na mě obrátil reflektor. Vlastně si nejsem jistá, jestli je to vůbec legální, takhle na někoho koukat. V hrudi mi začne hučet. „S tou fotkou je to škoda,“ řekne. „Doufám, že se neurazíš, ale vypadáš, jako když tu sedí anděl.“ Stiskne rty, jako by o tom uvažoval. „Ale v přestrojení, jako bys zrovna spadla dolů a půjčila si od nějakého chlápka šaty.“

Co mám na tohle říct? Zvlášť když to hučení v hrudi už teď zní spíš jako sbíječka.

„Tak nebo tak, ani se ti moc nedivím, žes chtěla z toho andělskýho kůru pryč.“ Zase se zubí a se mnou se všechno točí. „Mezi náma zpackanýma smrtelníkama to nejspíš bude mnohem zajímavější, jak jsem už říkal.“ Výmluvný rozhodně je.

Taky jsem bývala, i když dneska se to nepozná. Musí si myslet, že mám zadrátovanou pusu.

No nazdar. Už na mě zas kouká tak, jako by se mi pokoušel nahlídnout mi pod kůži.

„Dovol mi to,“ řekne a objíždí rukou objektiv. Je to spíš příkaz než žádost. „Jenom jednu.“ V jeho hlase, v jeho pohledu, v celé jeho bytosti je něco hladového a naléhavého a já tomu nedokážu odolat.

Kývám. Sama tomu nemůžu věřit, ale kývám. K čertu s ješitností, s duchem, s dlouhověkostí. „Tak jo,“ odpovím divným, chraplavým hlasem. „Jenom jednu.“ Je možné, že mě zhypnotizoval. To se stává. Někteří lidé to umějí. Je to v bibli.

Přikrčí se před první lavicí, kouká do foťáku a párkrát zatočí objektivem. „Panebože,“ řekne. „Jo. Perfektní. To je perfektní.“

Vidím, že těch fotek dělá celou sérii, ale už je mi to jedno. Probíhá mnou horko a mrazení zároveň a on cvaká a říká přitom: *Jo, díky, to je totálně ono, perfektní, jo, jo, to je do prdele ono, panebože, koukej na to.* Je to, jako bychom se líbali, víc než jen líbali. Neumím si představit, jak asi moje tvář vypadá.

„Ty jsi ona,“ řekne konečně a zakryje objektiv víčkem. „Tím jsem si jistý.“

„Kdo?“ zeptám se.

On ale neodpoví, jen vykročí uličkou ke mně. Ta jeho lenivá, vytáhlá chůze mi připomíná léto. Je teď úplně uvolněný, jako by z vysoké rychlosti přeřadil na neutrální ve chvíli, kdy zakryl objektiv. Jak se ke mně blíží, všimnu si, že jedno oko má zelené a druhé hnědé, jako by byl dva lidé v jednom, dva hodně vášniví lidé v jednom.

„Tak,“ řekne, když dojde ke mně. Odmlčí se, jako by chtěl říct ještě něco. Doufám, že to bude vysvětlení té věty „Ty jsi

ona“, ale místo toho dodá jen: „Tak já už tě nechám s ním.“
A ukáže nahoru, na Clarka Gablea.

Teď, když si ho můžu prohlídnout zblízka, jsem si prakticky jistá, že to není poprvé, co tohohle naprosto neuvěřitelného chlápka vidím.

No dobře, tak jsem si všimla, no.

Čekám, že mi stiskne ruku nebo mi položí dlaň na rameno nebo něco, ale on jde dál k východu. Obrátím se a sleduju, jak jde – nepřekvapilo by mě, kdyby měl v puse stéblo slámy. Sebere stativ, kterého jsem si nevšimla, když jsem přicházela, a přehodí si ho přes rameno. Když vychází ze dveří, neobrábí se, jen zvedne ruku a zlehka zamává, jako by věděl, že se na něj dívám.

Což je pravda.

Pár minut nato vyjdu z kostela. Jsem sušší, je mi tepleji a mám pocit, že jsem něčemu těsně unikla. Babičku Sweetwineovou není nikde vidět.

Hledám adresu toho sochařského ateliéru.

Aby bylo jasno: Pro někoho jako já jsou zajímaví chlápci kryptonit, tedy ne že bych se už setkala s někým takovým – s člověkem, který dokáže stát na druhém konci místnosti a přitom ve vás vyvolat dojem, že vás líbá, ne, že vás *znásilňuje*. A zřejmě si ani nevšiml té ohrady, co kolem sebe mám. Ale mám ji a musí to tak zůstat. Nemůžu přestat být ostražitá. Máma měla koneckonců přece jen pravdu. Nechci být *tahle holka*. Nemůžu.

To, co ti někdo řekne těsně před svou smrtí, se splní

(Šla jsem na mejdan, ona ukázala na můj odraz
v zrcadle a zeptala se: „Opravdu chceš být *tahle holka*?“

To bylo večer předtím, než umřela.)

A nebylo to ani prvně, co to řekla. *Vážně chceš být tahle holka, Jude?*

No jasně, chtěla jsem to, protože *téhle holky* si máma všímala. *Téhle holky* si všímal každý.

Zvlášť si jí všímali starší kluci u nás na kopci, třeba Michael Ravens, zvaný Zephyr, ze kterého mi bylo na omdlení, kdykoliv na mě promluvil, kdykoli mě pustil před sebe, abych chytla dobrou vlnu, kdykoli mi večer poslal esemesku, kdykoli se mě při rozhovoru jako náhodou dotkl – a vůbec nejvíc tenkrát, když zahákl prst za plastové kolečko na spodním díle mých bikin a přitáhl si mě k sobě, aby mi mohl zašeptat do ucha: *Pojď se mnou.*

Šla jsem.

Můžeš říct ne, zasípal.

Dýchal přerývaně, jeho veliké ruce na mém těle, jeho prsty ve mně, písek mě páčil do zad, čerstvě vytetovaní cherubínci do břicha. Slunce na nebi pražilo. *Můžeš říct ne, kdy chceš, Jude.* Tak to říkal, spíš to ale bylo, jako by myslel pravý opak. Připadalo mi, jako by vážil tolik co oceán, jako by spodní díl bikin měl už zmačkaný v dlani, jako by mě vtahovala ta vlna, o které doufáte, že vás nikdy nenajde, ta, co vás stáhne ke dnu, připraví vás o dech, o orientaci, úplně vás zmate a nikdy už vás nevynese na hladinu. *Můžeš říct ne.* Ta slova doznívala mezi námi. Proč jsem to neudělala? Připadalo mi, že mám pusku plnou písku. A pak se pískem naplnil celý svět. Neřekla jsem nic. Aspoň nahlas ne.

Všechno se to stalo hrozně rychle. Byli jsme o pár jeskyňní dál, než kam se běžně chodí, a od lidí na pláži nás oddělovaly balvany. Pár minut předtím jsme si povídali o vlnách, o jeho kamarádovi, který mi dělal to tetování, o mejdanu, kde jsme spolu byli včera večer, kde jsem mu seděla na klíně a vypila první pivo ve svém životě. Nedávno mi bylo čtrnáct. On byl o čtyři roky starší než já.

Pak jsme si přestali povídat a on mě políbil. Náš první polibek.

Oplatila jsem mu ho. Rty měl slané. Voněl po kokosovém opalovacím krému. Mezi polibky začal opakovat moje jméno, jako by ho pálilo v ústech. Pak odstrčil žluté košíčky bikin stranou, podíval se na mě a namáhavě polkl. Vrátila jsem látku na původní místo, ne proto, že bych nechtěla, aby se na mě takhle díval, ale proto, že jsem to chtěla a styděla jsem se za to. Bylo to poprvé, co mě nějaký kluk viděl bez podprsenky, a tváře mi hořely. Usmál se. Panenky měl veliké a černé a oči hrozně tmavé. Položil mě na záda do písku a pomalu znova odstrčil látku stranou. Tentokrát jsem mu to dovolila. Nechala jsem ho, aby se na mě díval. Nechala jsem tváře hořet. Celým tělem jsem vnímala jeho dech. Začal mi líbat prsa. Nebyla jsem si jistá, jestli se mi to líbí. Pak přitiskl ústa na moje tak moc, že jsem skoro nemohla dýchat. V očích měl nepřítomný výraz a jeho ruce byly všude, jenom ruce, ruce, ruce. A pak mi začal opakovat, že můžu říct ne, a já jsem to neudělala. Celé jeho tělo mě tisklo do horkého písku, jako by mě do něj chtěl zahrabat. Pořád jsem si opakovala – to je dobrý, to zvládnou, to zvládnou. To je dobrý, dobrý, dobrý. Ale nebylo a nezvládla jsem to.

Nevěděla jsem, že člověka může pohřbít vlastní mlčení.

A pak bylo po všem.

A pak bylo úplně po všem.

Tohle není ještě celé, ale o tom teď nebudu mluvit. Ale ustříhla jsem si asi metr blondatých vlasů a přísahala si, že už nikdy nechci kluky ani vidět, protože po tom, co se stalo se Zephyrem, umřela moje matka. *Hned* potom. Mohla jsem za to já. To já jsem na nás přivolala tu smůlu.

Můj bojkot není jen nějaký rozmar. Pro mě kluci nejsou cítit mýdlem nebo šamponem nebo posekanou trávou nebo

potem po fotbalovém tréninku nebo opalovacím krémem nebo oceánem po hodinách strávených v zelené křivce vlny. Už ne. Pro mě jsou cítit smrtí.

Vydechnu, rychlým kopnutím to všechno vyhodím ze dveří myslí, zhluboka se nadechnu pulzujícího mokrého vzduchu a začnu hledat ateliér Guillerma Garcíi. Musím myslet na mámu a na svou sochu. Budu si přát rukama. Budu si hodně přát.

Za chvíli už stojím před velkým cihlovým schodištěm: Day Street 225.

Mlha se ještě skoro nezvedla a celý svět má hodně ztišený zvuk – a v tom tichu jsem jenom já.

Na dveřích není zvonek. Kdysi tam býval, ale je odmontovaný, nebo ho možná odhryzalo nějaké zvíře, zkrátka trčí tam jen pár drátů. Opravdu přívětivé přivítání. Sandy si nedělal legraci. Zkřížím pro štěstí prsty na levé ruce a pravou zaklepu na dveře.

Nic.

Rozhlédnu se po babičce – kdyby tak chtěla vytisknout svůj denní rozvrh a dát mi ho – a zkusím to znova.

A pak ještě do třetice, váhavěji, protože mě napadne, že to možná není úplně dobrý nápad. Sandy mě varoval, že ten sochař, ehm, není lidský, ale co to vlastně mělo znamenat? A jak to moje matka napsala o těch zdech? To nezní zrovna – jak to říct – bezpečně, že? Vlastně, co mě to napadlo ho takhle přepadnout? Ještě dřív, než s ním Sandy promluvil, aby zjistil, jestli to má v hlavě v pořádku? A v téhle mlze, která je přízračná, studená a děsivá? Otočím se, seskočím ze schodů a chystám se zmizet, když slyším, jak se dveře otevírají.

Skřípnutí jako z hororu.

Ve dveřích stojí mohutný muž, který spal několik set let. Igor, řekla bych; kdyby tenhle/tohle měl/mělo jméno, bylo by

to určitě Igor. Vlasy na hlavě má rozježené a to celé korunuje černý hustý plnovous, který mu trčí na všechny strany.

Nadbytek vousů značí muže neovladatelné povahy
(O tom nepochybuju.)

Dlaně má prakticky modré mozoly, jako by celý život chodil po rukou. Tohle nemůže být stejný chlapík jako na té fotce. To nemůže být Guillermo García, rocková hvězda sochařského světa.

„Pardon,“ omluvím se rychle. „Nechtěla jsem vás rušit.“ Musím odsud pryč. Ať je to, kdo je to, *bez urážky, ale* určitě žere štěňata.

Odhrábne si vlasy z očí a z těch vyskočí barva – ta jasná zeleň, která na fotce skoro světélkovala. Přece je to on. Všechno mi radí, abych se obrátila a prchala, ale nedokážu z něj spustit oči, a řekla bych, že stejně jako toho Angličana předtím, ani Igora nikdo nenaučil, že není zdvořilé na někoho zírat, protože se nemůžeme pohnout – naše pohledy se k sobě přilepily – až on klopýtne, ačkoli vůbec není o co, a musí se chytit zárubně, aby neupadl. Je opilý? Nasaju vzduch a opravdu, slabě cítím sladce štiplavý pach alkoholu.

Něco se mu stalo, říkal Sandy. Nikdo neví, o co jde.

„Jste v pořádku?“ zeptám se sotva slyšitelně. Působí, jako by vypadl z času.

„Ne,“ odpoví rozhodně. „Nejsem.“ Má hispánský přízvuk.

Jeho odpověď mě překvapí. Moje první myšlenka je: *To já taky ne, vůbec nejsem v pořádku, už hroznou dobu ne,* a z nějakého důvodu to mám chuť tomuhle bláznivému člověku říct nahlas. Možná jsem vypadla z času spolu s ním.

Dívá se na mě, jako by dělal inventuru celé moje bytosti. Sandy a máma měli pravdu. Tohle není normální chlap. Zno-

vu zabodne svoje oči do mých – je to jako elektrická rána, která mnou projede až do morku kostí.

„Jděte pryč,“ řekne naléhavě hlasem velikým jako celý blok. „Ať jste, kdo jste, ať chcete, co chcete, sem se už nikdy nevracejte.“ Pak se potácivě otočí, přidrží se kliky a zabouchne za sebou.

Stojím tam hodně dlouho a nechávám se kus po kuse vymazat mlhou.

Pak zaklepu znova. Pořádně. Nejdu pryč. Nemůžu. Potřebuju udělat tu sochu.

„Správně,“ pochválí mě v duchu babička. „Tak se mi líbíš.“

Jenže tentokrát neotevře dveře Igor, ale ten Angličan z kostela. Ale krucisakra.

V jeho nesourodých očích se překvapeně blýskne, když mě pozná. Slyším někde uvnitř v ateliéru bouchání, řinčení a rozbíjení čehosi, jako by tam nějací nadlidé po sobě házeli nábytkem. „Tohle není vhodná chvíle,“ řekne. Pak se ozve Igorův hlas, který zařve něco španělsky a hodí přes místnost autem, nebo tak to aspoň zní. Angličan se ohlédne přes rameno, pak znova na mě a jeho nevyvážená tvář je teď ještě nevyváženější, ale hlavně plná starostí. Všechna ta jeho suverénní sebejistota, veselí, flirtování jsou ty tam. „Moc se omlouvám,“ řekne zdvořile, jako anglický komorník ve filmu, a pak mi bez dalšího slova zavře dveře před nosem.

Půl hodiny nato se s babičkou schováváme v křoví u pláže a čekáme, abychom mohly, kdyby to bylo nutné, zachránit Noahovi život. Když jsem se od Igora Ožraly vracela domů a už jsem přemýšlela o tom, kdy a jak se tam vrátím, dostala jsem naléhavou esemesku od své informátorky Heather: **Noah na Dablove skale za 15.**

Pokud jde o Noaha a oceán, nehodlám nic riskovat.

Naposled jsem vlezla do vody, když jsem ho z ní tahala. Před dvěma lety, pár týdnů po tom, co máma umřela, skočil právě tady z té Ďáblovy skály, chytil ho zpětný proud a skoro se utopil. Když jsem konečně dostala jeho tělo – dvakrát tak velké než moje, s hrudí nehybnou jako kámen a očima obrácenýma do hlavy – na břeh, kde jsem ho oživila, měla jsem na něj takový vztek, že jsem měla co dělat, abych ho neshodila zpátky do příboje.

*Když se dvojčata odloučí, jejich duch se odkrade
hledat toho druhého*

Tady dole už mlha skoro zmizela. Naše Lost Cove, obklopené ze tří stran mořem a ze čtvrté lesem, je samotný konec, nejzazší bod, kam ještě můžete dojít, abyste nepřepadli přes okraj světa. Rozhlédnu se po svahu po našem červeném domě, po jednom z těch mnoha chatrných baráčeků, které se tady nahoře zuby nehty drží okraje kontinentu. Kdysi jsem bydlení na útesech milovala – surfovala jsem a plavala tak moc, že i když jsem nebyla ve vodě, připadalo mi, že se mi zem pod nohama houpe jako paluba zakotvené lodi.

Znovu se podívám nahoru. Po Noahovi pořád ani vidu ani slechu.

Babička se na mě podívá přes tmavé brýle. „To tedy byl páreček, ti dva cizinci. Tomu staršímu už nezbyl ani knoflík.“

„O tom mi povídej,“ kývnou a zaryju prsty do chladného písku. Jak mám přesvědčit toho chlupatého, ožralého, děsivého a nábytkem házejícího Igora, aby mě učil? A když to dokážu, jak se vyhnu tomu nezajímavému, obyčejnému, tupému Angličanovi, který dokázal moje kluky bojkotující já změnit během pár minut na rozpuštěnou loužičku – a v kostele!

Dolů k příboji se s křikem snese hejno racků s roztaženými křídly.

A z nějakého důvodu mě pořád mrzí, že jsem Igorovi Ožralovi neřekla, že ani já nejsem v pořádku.

Babička vypustí slunečnick do vzduchu. Vzhlednu a vidím, jak roztočený růžový kotouč odlétá ke kovově šedému nebi. Je to krásné. Něco takového by mohl nakreslit Noah, když ještě kreslil. „Musíš s ním něco udělat,“ nabádá mě babička. „To přece víš. Měl to být nový Chagall, ne nová zarážka ve dveřích. Máš svého bratra na starost, miláčku.“

Tohle opakuje každou chvíli. Je jako moje svědomí nebo tak něco. To mi ostatně tvrdila školní psycholožka ohledně babiččina a mámina ducha – že se tak projevuje moje svědomí. To od ní bylo dost odvážné tvrzení, když uvážíme, že jsem jí skoro nic neprozradila.

Jednou mě přiměla vyzkoušet takovou řízenou meditaci, kdy jsem si měla představit, jak jdu lesem, a říkat jí, co vidím. Viděla jsem les. Ale pak se objevil dům, jenže nebylo jak se dostat dovnitř. Neměl žádná okna ani dveře. Naskakovala z toho husí kůže. Řekla mi, že ten dům jsem já. Pocit viny jako vězení, říkala. Po tomhle jsem k ní přestala chodit.

Neuvědomím si, že kontroluju, jestli nemám na ruku červené cestičky, vyrážku způsobenou parazitem – larva migrans cutanea se to jmenuje – dokud babička nezačne nápadně obracet oči v sloup. Točí se z toho hlava. Myslím, že jsem to zdělila po ní.

„Hlístice,“ vysvětlím provinile.

„Víš ty co, morbidko jedna?“ pokaráá mě. „Přestaň si číst otcovy lékařské časopisy, ano? Všem by se ulevilo.“

Babička je sice mrtvá už víc než tři roky, navštěvovat mě ale začala až před dvěma lety. Pár dnů po tom, co máma umřela, jsem vytáhla ze skříně starou singrovku a jen jsem ji

zapnula a ozval se známý kolibří tepot babiččina stroje, seděla na židli vedle mě, pusou jako obvykle plnou špendlíků, a prohlásila: „Klikatý steh je teď ohromně v módě. Lemy s ním vypadají báječně. Jen počkej a uvidíš.“

Šily jsme společně. A taky jsme společně hledaly štěstíčka: čtyřlístky, šťastné mušličky, červené mořské sklo, oblaky ve tvaru srdce, první narcisky na jaře, беруšky, dámy ve velkých kloboucích. *Lepší je vsadit na všechny koně, holčičko*, říkávala. Honem, přej si něco. Sázela jsem. Přála jsem si. Byla jsem její učednice. Pořád ještě jsem.

„Jsou tady,“ upozorním ji a srdce mi začne pochodovat po hrudníku kolem dokola, jak čekám na skok.

Noah a Heather stojí nahoře na skalní římse obrácené k příboji. On je v plavkách, ona v dlouhém modrém kabátě. Heather je skvělá informatorka, protože se od mého bratra skoro nehne. Je něco jako jeho totemové zvíře, zvláštní laskavá skřítkovská bytost; jsem si jistá, že má někde tajnou zásobičku kouzelného prášku. Už nějakou dobu máme spolu tuhle tajnou dohodu, která má Noaha chránit před utopením. Jediný problém je, že z ní by zrovna dobrý plavčík nebyl. Do vody nevleze vůbec.

Vzápětí už Noah letí vzduchem, ruce rozpřažené jako na kříži. Pocítím nával adrenalinu.

A pak se stane to, co vždycky – zpomalí. Nedokážu to vysvětlit, ale mému bratrovi trvá celou věčnost, než dopadne na hladinu. Párkrát zamrčkám a on tam pořád visí jako na laně. Začínám si myslet, že buď umí nějak ovlivnit gravitaci, nebo mi fakt ulítalo pěkných pár knoflíků. Jednou jsem někde četla, že úzkost může významně ovlivnit vnímání času a prostoru.

Noah obvykle skáče čelem k oceánu, ne k pobřeží, takže se mi ještě nikdy nenaskytl plný čelní pohled na mého bratra padajícího prostorem. Hlavu má zakloněnou, hrud' vypnutou

a dokonce i z téhle dálky vidím, že jeho tvář je dokořán otevřená, jak bývala dřív. Teď natahuje ruce do výšky, jako by se pokoušel celé to ubohé nebe podepřít špičkami prstů.

„Podívej,“ řekne babička. „Támhle je. Náš chlapec se vrátil. Je na nebi.“

„Vypadá jako jedna z těch jeho kreseb,“ zašeptám.

Tak proto pořád skáče? Aby aspoň na chvíli byl tím, kým býval dřív? To nejhorší, co se kdy Noahovi mohlo stát, už se mu stalo. Začal být normální. Má správný počet knoflíků.

Až na tohle. Na tu jeho posedlost skákáním z Ďáblovky skály.

Konečně Noah bez šplouchnutí dopadne do vody, jako by cestou dolů nenabral vůbec žádnou rychlost, jako by ho na hladinu opatrně položil přátelský obr. A pak je pod vodou. Řeknu mu: *Pojď sem*, ale naše dvojčecí telepatie je dávno pryč. Když máma umřela, zavěsil mi. A teď, kvůli tomu všemu, co se stalo, spolu skoro nemluvíme – co hůř, odpuzujeme se.

Vidím ho zamávat rukama. Má potíže? Voda musí být strašně studená. A taky na sobě nemá ty plavky, do kterých jsem mu všila ochranné byliny. Jo, teď už pořádně zabírá těmi srážejícími se proudy kolem útesů... a pak je z nebezpečí venku. Hlasitě vydechnu. Až do té chvíle jsem si neuvědomila, že tajím dech.

Sleduju ho, jak se škrábe na pláž, pak nahoru po svahu, hlavu sklopenou, ramena nahrbená, a myslí na Clark Gable ví co. Po tom, co jsem před chvílí viděla v jeho tváři, v celé jeho bytosti, nezůstalo ani stopy. Jeho duše znova zalezla do svého zákopu.

Chtěla bych udělat tohle: Chtěla bych chytit bratra za ruku a utíkat časem zpátky, až by nám roky padaly z ramenou.

Věci většinou neskončí tak, jak si člověk myslí.

*Chceš-li zvrátit osud, postav se na pole s nožem
naměřeným po směru větru*

NEVIDITELNÉ MUZEUM

Noah

13 a půl roku

Sedím na střeše, což je nejlepší pozorovatelná, a prohlížím si tátovým dalekohledem les a ulici před naším domem, pak koukám přes svah k oceánu a zase zpátky. Stupeň ohrožení sousedským terorem klesl – Fry a Zephyr zrovna v příboji na surfech pádlují od břehu. Poznám, že jsou to oni, protože jim nad hlavou bliká neonový nápis *Otravní tupí vyvalení psychopati s uvařeným mozkiem*. Fajn. Za hodinu musím být dole na IVU a můžu to vzít po ulicích, místo abych se hnal lesem a pokoušel se uklouznout Fryovi. Zephyr mi z nějakého důvodu (Zamilovaný do Jude? Betonový *dork*?) už dává pokoj, ale ať se hnu, kam chci, je tam Fry a jde po mně jak vzteklý pes po masu. Tohle léto je posedlý tím, že mě shodí z Dáblovy skály.

V duchu jejich směrem vyšlu celé hejno hladových bílých žraloků, pak najdu na pláži Jude a zaostřím na ni. Kolem zas ta parta holek, s kterými se celé jaro a celý začátek léta kamarádila místo se mnou. Ty holky vypadají jako sršně v barevných bikinách, opálené tak, že to je vidět na několik kilometrů. O sršních vím všechno: Když jedna vyšle signál ohrožení, může zaútočit celé hnízdo. Pro lidi jako já umějí být smrtelně nebezpečné.

Máma říká, že Jude se chová tak, jak se chová, kvůli hormonům, ale já vím, že to je proto, že mě nenávidí. Už dávno

s námi přestala chodit do muzeí, což je nejspíš dobře, protože vždycky, když šla, pokoušel se její stín zaškrtnout ten můj. Viděl jsem to na zemi a na zdech. A v poslední době její stín občas obchází kolem mé postele a snaží se mi z hlavy vytáhnout sny. Mám ovšem dost přesnou představu, co dělá, když my jsme v muzeu. Už třikrát jsem viděl na jejím krku cucflek. Tvrdí, že ji něco kouslo. No to určitě. Když jsem ji špehoval, zaslechl jsem, že ona a Courtney Barrettová jezdí na kole dolů na pobřežní promenádu a tam soutěží o to, která se bude líbat s víc kluky.

(PORTRÉT: *Jude si zaplétá do vlasů jednoho kluka za druhým*)

Pravda je ale taková, že Jude na mě nemusí posílat svůj stín. Stačilo by, aby vzala mámu na pláž a ukázala ji některou svoji létající ženu z písku dřív, než ji příliv smyje. Všechno by se tím změnilo. Tedy ne že bych o to stál.

Ani trochu ne.

Tuhle jsem ji z útesu sledoval, jak jednu tvoří. Tentokrát to byla velká kulatá žena, basreliéf jako vždycky, jenže byla napůl změněná v ptáka – bylo to tak neuvěřitelné, že mi z toho bzučelo v hlavě. Vyfotil jsem ji tátovým foťákem, ale pak jako kdyby mě posedlo něco hrozně hnusného; sjel jsem dolů po útesu, řítíl jsem se přes pláž a řval jako pavíán – a že řvát umí. Celým tělem jsem se vrhl na tu písčnou ženu, kopal jsem do ní a rozházel ji tak, až z ní nic nezbylo. Nedokázal jsem ani počkat, až ji vezme příliv. Písek jsem měl úplně všude, v očích, v uších, v krku. Nacházel jsem ho ještě za několik dní, v posteli, v šatech, za nehty. Ale musel jsem to udělat. Byla příliš dobrá.

Co kdyby se máma šla projít po pláži a viděla ji?

Totíž – co když je to Jude, kdo to v sobě má? Proč by to tak nemohlo být? Surfuje po vlnách velikých jako barák a skočit

dokáže odkudkoli. Má kůži, která jí padne, a kamarády a tátu a sweetwineovský dar a žábry a ploutve krom normálních plic a nohou.

Ona vyzařuje světlo. Já vyzařuju tmu.

(PORTRÉT, AUTOPORTRÉT: *Dvojčata: Prosvětlená, promavený*)

Když o tomhle přemýšlím, mám tělo zkroucené, jako když se ždímá ručník.

A ze všeho se vytrácí barva.

(AUTOPORTRÉT: *Šedý Noah jí šedá jablka na šedé trávě*)

Rozhlédnu se po najednou bezbarvém kopci k bezbarvému stěhovacímu vozu zaparkovanému před bezbarvým domem jen kousek od nás. „Kde je kruci Ralph? Kde je kruci Ralph?“ rozkřikne se Prorok, papoušek od vedle.

„Nevím, kamaráde. Vypadá to, že to neví nikdo,“ odpovím mu polohlasem a soustředím se na stěhováky, stejné dva jako včera – ti *nej*sou bezbarví, panebože, ani trochu ne. Už jsem je otipoval: koně, oba dva, jeden kaštanový, jeden zlatoplavý. Vlečou do domu černé piano. Přiblížím si je, až vidím pot na zarudlých čelech, i ten, co jim stéká po krku a dělá jim průhledné vlhké skvrny na bílých tričkách, které k nim lnou jako kůže... dalekohled je ohromná věc. Opálená plocha břicha toho kaštanového se zavlní vždycky, když zvedne paže. Je dokonce ještě vypracovanější než David. Sednu si, opřu lokty o ohnutá kolena a dívám se a dívám, zmocňuje se mě zase ten ulpívavý, zízni-vý pocit. Teď vlečou do schodů ke dveřím pohovku.

Ale pak dalekohled pustím, protože na střeše domu, který pozoruju, sedí kluk a kouká teleskopem rovnou na mě. Jak dlouho už tu je? Mrknu po něm zpod vlasů. Má na hlavě divný klobouk, který vypadá jak ze staré gangsterky, a pod ním trčí na všechny strany úplně světlé surfařské vlasy. No skvěle, další surfidiot. Dokonce i bez dalekohledu vidím, jak se

zubí. Posmívá se mi? Už teď? Ví, že jsem pozoroval stěhováky? Myslí si...? Určitě, určitě. Hrdlo se mi stáhne strachy. Ale možná že ne. Možná se zubí jenom jako *ahoj, já jsem tu nový*. Pitomci obvykle nemívají teleskopy, ne? A co ten klobouk?

Vstanu a koukám, jak vytahuje něco z kapsy, rozmáchně se a pak to něco hodí přes dům mezi námi. No nazdar. Napřáhnu dlaň a v té chvíli mi přesně doprostřed něco udeří. Mám dojem, že mi to vypálilo díru v ruce a zlomilo zápěstí, ale nedám to na sobě znát.

„Dobře chytáš,“ křikne on.

No ne! To je poprvé v mém životě, co mi někdo tuhle větu řekl. Škoda že to neslyšel táta. Škoda že to neslyšel reportér z *Lost Cove Gazette*. Jsem alergický na chytání a házení a kopání a driblování jakéhokoli druhu. *Noah není týmový hráč*. No a co. Revolucionáři nejsou týmoví hráči.

Prohlédnu si plochý černý kámen, který držím. Je velký asi dva centimetry a celý popraskaný. Co s ním mám dělat? Podívám se zas na něj. Obrací teleskop nahoru. Nedokážu poznat, co je za zvíře. Možná bílý bengálský tygr, s těmi vlasy. A na co to kouká? Nikdy mě nenapadlo, že hvězdy tam nahoře pořád svítí i ve dne, kdy je nevidíme. Už se na mě neotočí. Zastrčím kamínek do kapsy.

„Kde je kruci Ralph?“ slyším, když spěšně slézám po žebříku opřeném o stěnu domu. Možná že *on* je Ralph. Konečně. To by byla *bomba*.

Přeběhnu přes ulici a vezmu to k IVU přece jen přes les, protože je mi trapné jít kolem toho nového kluka. A navíc, když se teď všemu vrátila barva, je neuvěřitelně úžasné být mezi stromy.

Lidi si myslí, že tady velí, ale to se pletou; velí tu stromy.

Rozběhnu se, začnu se měnit ve vzduch, modř se řítí z oblohy, žene se za mnou a já se nořím do zeleně, do spousty od-

stínů zeleně, která splývá a míchá se do žluté, bláznivé žluté. Teď čelně narážím do vlčích bobů, fialových jako vlasy pankáče. Jsou všude, nasávám je do sebe, všechny do sebe (AUTOPORTRÉT: *Chlapec odpaluje granát úžasnosti*) a začínám být šťastný tím zalykavým, zadýchaným štěstím, které v člověku vyvolává pocit, že v tom svém jednom skromném životě má vlastně nacpaný celý tisíc jiných, a než se vzpamatuju, jsem u IVU.

Když před dvěma týdny skončila škola, začal jsem sem dělat výzkumné výpravy, nakukoval jsem do oken ateliérů, když tam nikdo nebyl. Potřeboval jsem vidět studentské práce, zjistit, jestli jsou lepší než moje, jestli mám vážně šanci. Posledních šest měsíců jsem skoro každý den po škole chodil malovat oleje k panu Gradymu. Myslím, že o to, abych se sem dostal, stojí právě tolik jako máma a já.

Všechna díla jsou ale asi uložena, protože ať jsem slídl, jak jsem chtěl, neviděl jsem ani jeden obraz. Narazil jsem ale na kurz kresby podle živého modelu, který se koná v jedné z vedlejších budov – celá jedna stěna s okny je naproti houští a starým vzrostlým stromům, kde se dá schovat. Je to jako zázrak. Co mi může zabránit absolvovat ten kurz s nimi? Samozřejmě tajně, přes otevřené okno?

A tak jsem tady. Zatím v obou předchozích hodinách seděla na pódiu opravdová živá nahá dívka se špičatými prsy. Děláme rychlokresby, každé tři minuty jednu. To je totálně cool, i když si musím vždycky stoupnout na špičky a pak se sklonit k papíru, ale co. Nejdůležitější je, že slyším učitele a že jsem se už naučil úplně nový způsob, jak držet uhel, takže to je jako bych kreslil s motorkem.

Dneska jsem tady první, a tak čekám, až lekce začne, opírám se zády o vyhrátou stěnu domu a mezerou mezi stromy se na mě lije slunce. Vytáhnu z kapsy černý kámen. Proč mi

ho ten kluk hodil? Proč se na mě tak usmíval? Nepřipadal mi zlomyslný, vůbec ne, zdál se – moje myšlenky přetrhne zvuk, zjevně lidský zvuk, praskání větví, kroky.

Už se chystám zmizet zpátky do lesa, když koutkem oka zachytím nějaký pohyb na druhé straně budovy a pak uslyším stejné křupavé zvuky, jak se vzdalují. Tam, kde nebylo nic, teď leží na zemi hnědý sáček. Zvláštní. Chvilku počkám, pak po špičkách doběhnu k rohu a vykouknu: nikde nikdo. Vrátním se k sáčku a přeju si, abych měl rentgenové oči. Přidřepnu a jednou rukou ho otevřu. Uvnitř je lahev. Vylovím ji: Gin Bombay Sapphire, asi napůl plná. Něčí zásobička. Honem ji strčím zpátky do sáčku, položím na zem a vrátím se na svou stranu budovy. Rozhodně se s ní nehodlám nechat přistihnout a zkazit si přijetí ještě dřív, než se vůbec přihlásím.

Nakouknu znova do oken a vidím, že tam už mezitím všichni jsou. Profesor, který má bílý plnovous a při řeči se drží za kulaté břicho, mluví u dveří s nějakým studentem. Ostatní si připravují skicáky na stojan. A měl jsem pravdu. V téhle škole se nemusí rozsvěcovat. Všichni studenti mají svítivou krev. Jsou to revolucionáři. Celá místnost Bublin. Není mezi nimi ani jeden blbec nebo surfidiot nebo sršeň.

Závěs kolem šatny modelek se roztáhne a ven vyjde vysoký kluk v modrém županu. *Kluk*. Sundá si župan, pověsí ho na věšák, nahý dojde ke stupínku, vyskočí na něj, skoro spadne, pak udělá nějaký vtip a všichni se zasmějí. Já to neslyším, protože mi v těle řádí ohnivá bouře. Je hrozně nahý, mnohem víc nahý, než byla ta modelka. A na rozdíl od dívky, která se dělala a zčásti se zakrývala kostnatými pažemi, tenhle kluk stojí na pódiu s rukou opřenou v bok, jako by říkal *troufnete si?* Panebože. Nemůžu dýchat. Pak někdo řekne něco, co nezaslechnu, ale model se usměje, a když to udělá, je to, jako by se všechny jeho rysy pohnuly a smíchaly do té nejneuspořá-

danější tváře, jakou jsem kdy viděl. Tvář v rozbitém zrcadle. No páni.

Opřu si skicák o zeď, přidržuju ho pravou rukou a kolennem. Když se mi levačka konečně přestane třást, začnu kreslit. Nespouštím z něj oči a nekoukám, co dělám. Pracuju na jeho těle, cítím linie a křivky, svaly a kosti, cítím, jak každý kousek z něj putuje přes moje oči do prstů. Hlas učitele zní jako vlny na pobřeží. Neslyším nic... dokud nepromluví model. Nevím, jestli mezitím uběhlo deset minut, nebo hodina. „Nedáme přestávku?“ zeptá se. Zachytím anglický přízvuk. Protřepe si ruku, pak nohy. Udělám totéž, protože si teprve teď uvědomím, jak křečovitě ztuhlý jsem byl, že mi pravá ruka zmrtvěla, že jsem celou dobu balancoval na jedné noze, že koleno skoro necítím, jak jsem se jím opíral o zeď. Dívám se, jak jde do šatny a trošku se potácí, a v té chvíli mi dojde, že hnědý sáček je jeho.

O minutu později se v županu líně přelouká přes třídu ke dveřím – pohybuje se, jako když teče lepidlo. Napadne mě, jestli někde tady poblíž studuje na vysoké, jak to říkal profesor o té modelce. Vypadá mladší než ona. Jsem si jistý, že si jde pro sáček, ještě dřív, než ucítím kouř z cigarety a slyším kroky. Uvažuji o tom, že bych zmizel v lese, ale nejsem schopný se pohnout.

Zahne za roh a okamžitě se skrčí k zemi. Zády jede po zdi, ani si nevšimne, že tam stojím. Modrý župan se na slunci třpytí jako královské roucho. Uduší cigaretu v prachu, pak sklopí hlavu do dlaní – moment, cože? A pak pochopím. Tohle je ta pravá póza, s hlavou v dlaních a smutkem, který z něj vyzařuje až ke mně.

(PORTRÉT: *Chlapec fouká do prachu*)

Sáhne po sáčku, vytáhne lahev, odšroubuje víčko a se zavřenýma očima začne lokat. Takhle se přece alkohol nepi-

je – jako pomerančový džus. Víím, že bych se na něj neměl dívat, že tohle je zóna, kam je vstup zakázán... nepohnu ani svalem ze strachu, že vycítí mou přítomnost a pochopí, že má svědka. Uplyne několik vteřin, během kterých si tiskne lahev ke tváři jako obklad, oči dosud zavřené, slunce ho zalévá, jako by byl vyvolený. Napije se ještě jednou, otevře oči a obrátí hlavu ke mně.

Paže mi samy vyletí do výšky, jako by chtěly odvrátit jeho pohled. On polekaně ucukne. „Ježišmarjá,“ uleví si. „Kde ses tu vzal?“

Nemůžu vůbec najít slova.

Rychle se sebere. „K smrti jsi mě vyděsil, kámo,“ řekne. Pak se zasměje a škytne zároveň. Podívá se na můj skicák opřený o zed', se skicou jeho těla obrácenou ven. Znova zavře lahev.

„Máš zašitou pusú? Nebo moment – říkáte to vy Američani taky tak?“

Kývnu.

„No tak fajn. To jsem rád, že to víím. Zatím jsem tu jen pár měsíců.“ Zvedne se, opře se přitom o zed'. „Ukaž,“ řekne a nejspíš vykročí ke mně. Neohrabaně vyloví cigaretu z balíčku, který má v kapse županu. Smutek jako by z něj úplně vyprchal. Všimnu si něčeho nezvyklého:

„Ty máš každý oko jiný,“ vyhrknu. Jako sibiřský husky.

„No ne! On mluví!“ řekne a usměje se tak, že v jeho tváři znova nastane pozdvižení. Zapálí si cigaretu, zhluboka vdechne kouř a pak ho vypustí nosem jako drak. Ukáže na svoje oči a řekne: „Heterochromia iridium. Dřív by mě nejspíš upálili na hranici s čarodějnicema.“ Chci mu říct, jak je to úžasně cool, samozřejmě to ale neudělám. Dokážu myslet jen na to, že jsem ho viděl nahého, že jsem *ho* viděl. Modlím se, abych nebyl v tváři tak červený, jak jsem horký. Kývne k mému skicáku. „Můžu?“

Zaváhám; vyvádí mě z míry představa, že by si ho měl prohlédnout. „No tak,“ vyzve mě a naznačí mi, ať skicák donesu. Mluví, jako by zpíval. Seberu skicák a podám mu ho, chci mu vysvětlit, že musím kreslit v poloze, která připomíná nejspíš tak chobotnici, protože nemám stojan, a že jsem se při kreslení skoro nedíval na papír a že nic neumím. Že mi vůbec nezáří krev. Všechno to ale spolknu a neřeknu nic. „Dobry,“ pochvální nadšeně. „Moc dobry.“ Říká to, jako by to myslel vážně. „Nemohl sis dovolit letní kurz?“

„Já tady nestuduju.“

„Měl bys,“ řekne a už tak horké tváře mě začnou pálit ještě víc. Típne cigaretu o zeď, až odletí sprška jiskřiček. Ten rozhodně není odsud. Tohle je sezona požárů. Všechno jenom čeká, od čeho by chytilo.

„Zkusím, jestli bych ti sem o příští přestávce nemohl propašovat stojan.“ Schová sáček za kámen. Pak zvedne ruku a ukáže na mě. „Ty to nepovíš, já to nepovím,“ řekne, jako bychom byli spojenci. S úsměvem kývnu. Angličani vůbec nejsou pitomci. Já se tam odstěhuju. William Blake byl Angličan. A taky absolutně úžasný malíř Francis Bacon. Koukám, jak odchází, což vzhledem k jeho hlemýždímu tempu trvá celou věčnost, a chci mu říct ještě něco, nevím ale co. Než zahne za roh, napadne mě otázka: „Ty jsi taky malíř?“

„Já jsem čuně,“ řekne a opře se o stěnu. „Čuně a nic jinýho. To ty jsi malíř, kámo.“ A je pryč.

Vezmu do ruky skicák a prohlédnu si, jak jsem ho nakreslil – široká ramena, štíhlý pas, dlouhé nohy, cestičku chloupků, které vedou od pupku dolů, dolů, dolů. „Jsem čuně a nic jinýho,“ řeknu nahlas jeho veselým tónem a hlava se mi točí. „Já jsem malíř, kámo. A čuně.“ Zopakuju to několikrát, pořád hlasitěji a s větší chutí, pak si uvědomím, že mluvím s anglickým přízvukem ke stromům, a vrátím se na své místo.

Během další části se na mě párkrát podívá a mrkne, protože teď jsme spiklenci. A při příští pauze mi donese nejen stojan, ale taky stoličku, abych pořádně viděl dovnitř. Všechno si to postavím – je to perfektní – a pak se opřu o zeď vedle něj. On upíjí z lahve a kouří. Připadám si hrozně cool, asi jako kdybych na sobě měl sluneční brýle, i když je nemám. Jsme spojenci, jsme kámoši, až na to, že tentokrát mi neřekne nic, vůbec nic, a oči má zakalené a matné. Je to, jako kdyby se roz-pouštěl, až z něj zbude jen loužička.

„Jsi v pořádku?“ zeptám se.

„Ne,“ odpoví. „Vůbec nejsem v pořádku.“ Pak hodí hořící cigaretu do suché trávy, vstane a odpotácí se, tentokrát aniž by se ohlédl nebo rozloučil. Zadupu oheň, který zapálil, až z něj nic nezbude, a připadám si stejně sklesle, jak jsem si předtím připadal opojeně.

Se stoličkou vidím všem až na nohy, takže to, co se stane pak, můžu sledovat do detailů. Profesor čeká na modela u dveří a pokynem ho vyzve, aby s ním vyšel na chodbu. Když se Angličan vrátí, má svěšenou hlavu. Přejde přes třídu do šatny, a když se odtamtud vynoří, je oblečený a vypadá ještě nešťastnější než při poslední přestávce. Cestou ven se ani jednou nepodívá na studenty nebo na mě.

Profesor vysvětlí, že byl pod vlivem alkoholu a pro IVU už nikdy modelem stát nebude, že IVU má nulovou toleranci alkoholu, blá blá blá. Pak řekne, ať kresby dokončíme po paměti. Čekám ještě chvílku, jestli se Angličan nevrátí, přinejmenším pro lahev. Neobjeví se však, a tak schovám stojan a stoličku v křoví na příští týden a zamířím lesem zpátky k domovu.

Udělám po cestičce jen pár kroků a uvidím toho kluka ze střechy, jak se opírá o strom. Má zas ten úsměv a ten zelený klo-

bouk, kterým teď točí na prstě. Jeho vlasy vypadají jako táborák bílého světla.

Zamrkám, protože občas vidím, co není.

A ještě mrkám. On, jako by chtěl potvrdit, že skutečně existuje, promluví.

„Jaký byl kurz?“ zeptá se, jako by nebylo tak strašně divné, že kreslím venku a ne ve třídě, jako by nebylo tak strašně divné, že se neznáme, a on se na mě přesto usmívá, jako bychom se znali, a hlavně, jako by to nebylo tak strašně divné, že mě sledoval, protože to, že tu stojí přede mnou, se jinak vysvětlit nedá. Jako by slyšel moje myšlenky, řekne: „Jo, sledoval jsem tě. Chtěl jsem se porozhlédnout po lese, ale zdržel jsem se s vlastníma věcmi.“ Ukáže na otevřený kufr plný kamenů. On sbírá kameny? A nosí je v kufru? „Moje taška na meteority je ještě sbalená,“ podotkne a já kývnu, jako by to něco vysvětlovalo. Meteority snad jsou na nebi a ne na zemi, ne? Prohlédnu si ho lépe. Je o něco starší než já, nebo rozhodně vyšší a mohutnější. Uvědomím si, že nemám ponětí, jakou barvu bych použil na jeho oči. Ale vážně vůbec žádné. Dneska je rozhodně den lidí s ohromně zajímavýma očima. On je má hrozně světle hnědé, skoro žluté nebo možná měděné a v nich zelené čárečky. Ale člověk zahlídne jen záblesky té barvy, protože on mhouří oči a to vypadá hrozně cool. Možná přece jen je bengálský tygr...

„Takhle zíráš často?“ zeptá se.

Sklopím rozpačité oči, v zátylku mě píchá a pálí, prostě totální velrybí *dork*. Začnu špičkou nohy shrabovat jehličí na hromádku.

„No, asi ti to ještě zůstalo, jak jsi dneska tak dlouho koukal na toho opilýho týpka,“ podotkne on. Vzhlednu. To mě špehoval celou dobu? Zvědavě kouká po mém skicáku. „On byl nahý?“ Nadechne se, když to řekne, a mně spadne žalu-

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.